

PETA KNJIGA MOJSIJEVA

KOJA SE ZOVE ZAKONI PONOVLJENI

GLAVA 1

Ovo su riječi koje govori Mojsije svemu Izraelju s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema Crvenome moru, između Farana i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava,

1:2 Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije.

1:3 A bježe četrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izraeljevijem sve što mu bježe zapovjedio Gospod da im kaže,

1:4 Pošto ubi Siona cara Amorejskoga koji živjase u Esevonu, i Oga cara Vasanskoga koji živjase u Astarotu i u Edrajinu.

1:5 S onu stranu Jordana u zemlji Moavskoj pone Mojsije kazivati ovaj zakon govoreći:

1:6 Gospod Bog naš reče nam na Horivu govoreći: dosta ste bili na ovoj gori.

1:7 Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnice i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hanansku i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata.

1:8 Eto, dao sam vam zemlju, uđite u nju, i uzmite zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da je im je dati i sjemenu njihovu nakon njih.

1:9 I rekoh vam onda govoreći: ne mogu vas nositi sam.

1:10 Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zviježda nebeskih.

1:11 Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži i još tisuću puta više, i da vas blagoslovi kao što vam je kazao.

1:12 Kako bih ja sam nosio muke vaše, bremena vaš a i raspri vaše?

1:13 Dajte iz plemena svojih ljude mudre i vještete i poznate da vam ih postavim za starještine.

1:14 Tada mi odgovoriste i rekoste: dobro je da se uđini što si kazao.

1:15 Tada uzevši starještine od plemena vaših, ljude mudre i poznate, postavih vam ih za starještine, za tisućnike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim.

1:16 I zapovjedih onda sudijama vašim govoreći: saslušajte raspri me u brašom svojom i sudite pravo između ovdjeka i brata njegova i između ljudi koji je s njim.

1:17 Ne gledajte ko je ko na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji, a stvar koja bi vam bila teška iznesite pred me da je riješim.

1:18 I zapovjedih vam onda sve što ćete činiti.

1:19 Potom otišavši od Horiva prije osmo svu onu pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, idite ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i do osmo do Kadis-Varnije.

1:20 Tada vam rekoh: dođoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš.

1:21 Gle, dao ti je Gospod Bog tvoj tu zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se.

1:22 A vi svi dođoste k meni i rekoste: da pošljemo ljude pred sobom da nam uvide zemlju, i da

nam jave za put kojim }emo i}i i za gradove u koje }emo do}i,

1:23 I to mi bi po volji, i uzeh izme|u vas dva-naest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga;

1:24 I oni se podigo{e i iza{av{i na goru do|o{e do potoka Eshola, i uhodi{e zemlju;

1:25 I nabra{e roda one zemlje i doneso{e nam, i javi{e nam govore}i: dobra je zemlja, koju nam da-je Gospod Bog na{.

1:26 Ali ne htjeste i}i nego se suprotiste zapovi-jesti Gospoda Boga svojega.

1:27 I vikaste u {atorima svojim govore}i: mrzi na nas Gospod, zato nas izvede iz zemlje Misirske, da nas da u ruke Amorejcima i da nas potre.

1:28 Kuda da idemo? bra}a na{a upla{i{e srce na{e govore}i: narod je ve}i i vi{i od nas, gradovi su veliki i ogra|eni do neba, pa i sinove Enakove vidjesmo ovdje.

1:29 A ja vam rekoh: ne pla{ite se i ne bojte ih se.

1:30 Gospod Bog va{, koji ide pred vama, on }e se biti za vas onako kako vam je u~inio u Misiru na va{e o~i,

1:31 I u pustinji, gdje si vidio kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao {to ~ovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste i{li dokle do|oste do ovoga mjesta.

1:32 Ali zato opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu,

1:33 Koji i|a{e pred vama putem tra`e}i vam mjesto gdje biste stali, i|a{e no}u u ognju da vam svijetli putem kojim biste i{li, a danju u oblaku.

1:34 I ~u Gospod glas rije~i va{ih, i razgnjevi se i zakle se govore}i:

1:35 Nijedan od ovoga roda zloga ne}e vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da }u dati va-{im ocima,

1:36 Osim Haleva sina Jefonijina; on }e je vidje-ti, i njemu }u dati zemlju po kojoj je i{ao, i sinovi-ma njegovijem, jer se sasvijem dr`ao Gospoda.

1:37 Pa i na mene se razgnjevi Gospod s vas; i re~e: ni ti ne}e{ u}i onamo.

1:38 Isus sin Navin, koji te slu`i, on }e u}i ona-mo, njega utvrdi; jer }e je on razdijeliti sinovima Izrailjevijem u na{ljedstvo.

1:39 A djeca va{a, za koju rekoste da }e postati roblje, sinovi va{i, koji danas ne znaju ni {ta je do-bro ni {ta je zlo, oni }e u}i onamo, i njima }u je da-ti i oni }e je naslijediti.

1:40 Vi pak vratite se i idite u pustinju k Crve-nome Moru.

1:41 A vi odgovoriste i rekoste mi: sagrije{ismo Gospodu; i}i }emo i bi}emo se sasvijem kako nam je zapovijedio Gospod Bog na{. I uzev{i svaki svo-je oru`je htjeste iza}i na goru.

1:42 A Gospod mi re~e: ka`i im: ne idite i ne bi-jte se, jer nijesam me|u vama, da ne izginete pred neprijateljima svojim.

1:43 I ja vam rekoh, ali ne poslu{aste, nego se oprijeste zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na go-ru.

1:44 Tada izido{e pred vas Amoreji, koji sje|a-hu u onoj planini, i pogna{e vas kao {to ~ine p~ele, i pobi{e vas na Siru pa do Orme.

1:45 I vrativ{i se plakaste pred Gospodom, ali Gospod ne poslu{a glasa va{ega niti okrete uha svojega k vama.

1:46 I ostadoste u Kadisu dugo vremena dokle ondje stajaste.

GLAVA 2

Potom se vratismo, i idosmo u pustinju k Crve-nome Moru, kao {to mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugo vremena.

2:2 I re~e mi Gospod:

2:3 Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sje-ver.

2:4 I zapovjedi narodu i reci: sada }e te prije}i preko me|e bra}e svoje, sinova Isavovih, koji `ive u Siru; i oni }e vas se bojati, ali se i vi dobro ~uvaj-te.

2:5 Nemojte zametati boja sa njima, jer vam ne-}u dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u na{ljedstvo.

2:6 Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i pijte.

2:7 Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo ~etrdeset godina bija{e s tobom Gospod Bog tvoj, i ni{ta ti nije nedostajalo.

2:8 I pro|osmo bra}u svoju, sinove Isavove, koji `ive u Siru, poljem od Elata i od Gesion-Gavera; i odande saviv{i udarismo preko pustinje Moavske.

2:9 I Gospod mi re~e: nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja sa njima, jer ti ne}u dati zemlje njihove u na{ljedstvo; jer dadoh sinovima Lotovijem u na{ljedstvo Ar.

2:10 (Pre|e `ivljahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi;

2:11 O njima se mislilo da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moavci zвахu Emeji.

2:12 I Horeji `ivljahu pre|e u Siru, ali ih sinovi Isavovi istjera{e i istrijebi{e ispred sebe i naseli{e se na njihovo mjesto, kao {to u~ini Izrailj u zemlji svojega na{ljedstva, koje mu dade Gospod.)

2:13 A sada ustanite i prije|ite preko potoka Zareda. I prije|osmo preko potoka Zareda.

2:14 A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnije pa dokle prije|osmo preko potoka Zareda, bje{e trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav onaj nara{taj, ljudi za vojsku, kao {to im se bje{e zakleo Gospod.

2:15 Jer i ruka Gospodnja bija{e protivu njih potiru}i ih iz okola dokle ne pomrije{e.

2:16 I kad svi ti ljudi za vojsku pomrije{e u narodu,

2:17 Re~e mi Gospod govore}i:

2:18 Ti }e{ danas prije}i preko me|e Moavske kod Ara;

2:19 I do}i }e{ blizu sinova Amonovijeh; nemoj im pakostiti ni zametati boja sa njima, jer ti ne}u dati zemlje Amonske u na{ljedstvo, jer je dadoh sinovima Lotovim u na{ljedstvo.

2:20 (I za nju se mislilo da je zemlja divovska; u njoj pre|e `ivljahu divovi, koje Amonci zвахu Zamzumi.

2:21 Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuze{e zemlju njihovu i naseli{e se na njihovo mjesto;

2:22 Kao {to u~ini sinovima Isavovijem, koji `ivljahu u Siru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i preuze{e zemlju njihovu i osta{e na njihovu mjestu do danas.

2:23 I Aveje, koji `ivljahu u Asirotu pa do Gaze, istrijebi{e Kaftoreji, koji iza|o{e od Kaftora, i naseli{e se na njihovo mjesto.)

2:24 Ustanite, idite i prije|ite preko potoka Arnona; gle, dao sam ti u ruke Siona Amorejina cara Esevonskoga i zemlju njegovu; po~ni uzimati na{ljedstvo i zavoj{ti na nj.

2:25 Danas po~njem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god ~uju za te, drhta}e i prepada}e se od tebe.

2:26 I poslah poslanike iz pustinje Kedamota k Sionu caru Esevonskom s mirnijem rije~ima govore}i:

2:27 Da prije|em preko tvoje zemlje; upravo }u putem i}i, ne}u svrtati ni nadesno ni nalijevo.

2:28 Hranu da mi daje{ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daje{ da pijem, samo da pro|em pje{ice,

2:29 Kao {to mi u~ini{e sinovi Isavovi koji `ive u Siru, i Moavci, koji `ive u Aru, dokle ne prije|em preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog na{.

2:30 Ali ne htje Sion car Esevonski pustiti da pro|emo kroz njegovu zemlju, jer Gospod Bog tvoj u~ini te otvrdnu duh njegov i srce njegovo postupa uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao {to se vidi danas.

2:31 I re~e mi Gospod: gledaj, po~eh predavati tebi Siona i zemlju njegovu; po~ni uzimati zemlju njegovu da je naslijedi{.

2:32 I izide pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu.

2:33 I dade nam ga Gospod Bog na{, i ubismo ga sa sinovima njegovijem i svijem narodom njegovijem.

2:34 I uzemosmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljude po svijem tijekom gradovima, i `ene i djecu, ne ostavismo `iva nijednoga.

2:35 Samo stoku zaplijenismo za se i plijen {to bje{e po gradovima koje uzemosmo.

2:36 Od Aroiira koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bje{e grada koji bi nam odolilo: sve to dade nam Gospod Bog na{.

2:37 Samo k zemlji sinova Amonovih nisi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Javoku, ni ka gradovima u gori niti kojemu mjestu {to je zabranio Gospod Bog na{.

GLAVA 3

Potom obrativ{i se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car Vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajin.

3:2 I Gospod mi re~e: ne boj ga se, jer ga dadoh u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem i sa zemljom njegovom, da u~ini{ s njim onako kako si u~inio sa Sionom carom Amorejskim, koji sje|a{e u Esevonu.

3:3 Tako nam dade Gospod Bog na{ u ruke i Oga cara Vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavismo mu nijednoga `iva.

3:4 I uzemosmo tada sve gradove njegove; ne bi nijednoga grada kojega ne uzemosmo, {ezdeset gradova, sav kraj Argovski, carstvo Oga u Vasanu.

3:5 Svi ti gradovi bjehu utvr|eni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjesta bez zidova vrlo mnogo.

3:6 I raskopasmo ih kao {to u~inismo Sionu caru Esevonskom, pobiv{i po svijem mjestima i ljude i `ene i djecu.

3:7 A svu stoku i plijen po gradovima zaplijenismo za se.

3:8 Tako uzemosmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Ermona,

3:9 (Sidonci zovu Ermon Sirion, a Amoreji ga zovu Senir,)

3:10 Sva mjesta u ravni i sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu.

3:11 Jer samo Og car Vasanski bje{e ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u Ravi sinova Amonovijeh? devet je lakata dug, a {i-rok ~etiri lakta, lakta ~ovje~ija.

3:12 Tako naslijedismo tu zemlju onda; od Aroiira, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dadoh sinovima Ruvimovijem i Gadovijem.

3:13 I ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dadoh polovini plemena Manasijina; sav kraj Argovski po svemu Vasanu zva{e se zemlja divovska.

3:14 Jair sin Manasijin uze sav kraj Argovski do me|e Gesurske i Mahatske; i prozva Vasansku svojim imenom: sela Jairova do dana{njega dana.

3:15 A Mahiru dadoh Galad.

3:16 A Ruvimovu plemenu i Gadovu plemenu dadoh od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s me|ama, pa do potoka Javoka, gdje je me|a sinova Amonovijeh.

3:17 I polje i Jordan s me|ama od Hinerota do mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku.

3:18 I zapovjedih vam onda i rekoh: Gospod Bog va{ dao vam je ovu zemlju u na{ljedstvo; naoru`ani hajdete pred bra}om svojom, sinovima Izraeljevim, ko je god za vojsku.

3:19 A `ene va{e i djeca va{a i stoka va{a (znam da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima va{im, koje vam dadoh,

3:20 Dokle ne smiri Gospod i bra}u va{u kao vas, da i oni naslijede zemlju, koju }e im Gospod Bog va{ dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje na{ljedstvo, koje vam dadoh.

3:21 A Isusu onda zapovjedih govore}i: o~i tvoje vide sve {to je u~inio Gospod Bog va{ sa ona dva cara; onako }e Gospod u~initi sa svijem carstvima u koja do|e{.

3:22 Nemojte ih se bojati, jer }e se Gospod Bog va{ biti za vas.

3:23 I molih se Gospodu onda govore}i:

3:24 Gospode Bo`e! ti si po~eo pokazivati sluzi svojemu veli~inu svoju i krjepku ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi bila sila kakva je tvoja?

3:25 Daj mi da prije|em i vidim zemlju dobru koja je preko Jordana i goru dobru, Livan.

3:26 Ali Gospod bje{e gnjevan na me s vas, i ne usli{i me, nego mi re~e: dosta; ne govori mi vi{e za to.

3:27 Popni se na vrh ove gore, i podigav{i o~i svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi o~ima svojim, jer ne}e{ prije}i preko Jordana.

3:28 Nego podaj zapovijesti Isusu, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer }e on prije}i pred narodom tijekom, i on }e im razdijeliti u na{ljedstvo zemlju koju vidi{.

3:29 I ostasmo u ovoj dolini prema Vet-Fegoru.

GLAVA 4

Asada, Izrailju, ~uj uredbe moje i zakone, koje vas u~im da tvorite, da biste po`ivjeli i u{-li u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca va{ih i da biste je naslijedili.

4:2 Ni{ta ne dodajte k rije~i koju vam ja zapovijedam, niti oduzmite od nje, da biste sa~uvali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje vam ja zapovijedam.

4:3 O~i su va{e vidjele {ta u~ini Gospod s Velfegora; jer svakoga ~ovjeka koji po|e za Velfegorom istrijebi Gospod Bog tvoj izme|u tebe.

4:4 A vi koji se dr`aste Gospoda Boga svojega, vi ste svi `ivi danas.

4:5 Gle, u~io sam vas uredbama i zakonima, kao {to mi zapovijedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji koju idete da je naslijedite.

4:6 Dr`ite dakle i izvr{ujte ih, jer je to mudrost va{a i razum va{ pred narodima, koji }e kad ~uju sve ove uredbe re}i: samo je ovaj veliki narod mudar i razuman.

4:7 Jer koji je veliki narod kojemu je Gospod blizu kao {to je Gospod Bog na{ kad ga god zazovemo?

4:8 I koji je narod veliki koji ima uredbe i zakone pravedne kao {to je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas?

4:9 Samo pazi na se i dobro ~uvaj du{u svoju, da ne zaboravi{ onijeh stvari koje su vidjele o~i tvoje, i da ne izidu iz srca tvogjega dokle si god `iv; nego da ih obznani{ sinovima svojim i sinovima sinova svojih.

4:10 Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi Gospod re~e: saberi mi narod da im ka`em rije~i svoje, kojima }e se nau~iti da me se boje dok su `ivi na zemlji, i da u~e tome i sinove svoje;

4:11 Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem gora{e do samoga neba i bje{e na njoj tama i oblak i mrak;

4:12 I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od rije~i ~uste, ali osim glasa lika ne vidjeste;

4:13 I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da dr`ite, deset rije~i, koje napisao na dvije plo~e kamene.

4:14 I meni zapovjedi onda Gospod da vas u~im uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite.

4:15 Zato ~uvajte dobro du{e svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govori Gospod na Horivu isred ognja,

4:16 Da se ne biste pokvarili i na~inili sebi lik rezan ili kaku god sliku od ~ovjeka ili od `ene,

4:17 Sliku od kakoga `ivin~eta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba;

4:18 Sliku od ~ega {to pu`e po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom;

4:19 I da ne bi podigav{i o~i svoje k nebu i vidjev{i sunce i mjesec i zvijezde, svu vojsku nebesku, prevario se i klanjao im se i slu`io im; jer ih Gospod Bog tvoj dade svijem narodima pod cijeljem nebom;

4:20 A vas uze Gospod i izvede vas iz pe}i gvozdene, iz Misira, da mu budete narod na{ljedni, kao {to se vidi danas.

4:21 Ali se Gospod razgnjevi na me za va{e rije-i, i zakle se da ne}u prije}i preko Jordana ni u}i u dobru zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u na{-ljedstvo.

4:22 I ja }u umrijeti u ovoj zemlji i ne}u prije}i preko Jordana; a vi }ete prije}i i naslijediti onu dobru zemlju.

4:23 Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji u-ini s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god stvari, kao {to ti je zabranio Gospod Bog tvoj.

4:24 Jer je Gospod Bog tvoj oganj koji spaljuje i Bog koji revnuje.

4:25 Kad izrodi{ sinove i unuke, i ostarite u ovoj zemlji, ako se pokvarite i na-inite sliku rezanu od kake stvari i u-inite {to nije ugodno Gospodu Bogu va{emu, dra`e}i ga,

4:26 Svjedo-im vam danas nebom i zemljom da }e vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, ne}ete biti dugo u njoj, nego }ete se istrijebiti.

4:27 Ili }e vas rasijati Gospod me|u narode, i malo }e vas ostati me|u narodima u koje vas odvede Gospod;

4:28 I slu`i}ete ondje bogovima koje su na-inile ruke -ovje-ije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni -uju, niti jedu ni miri{u.

4:29 Ali ako i ondje potra`i{ Gospoda Boga svojega, na}i }e{ ga, ako ga potra`i{ svijem srcem svojim i svom du{om svojom.

4:30 Kad bude{ u nevolji i sve te to sna|e, ako se u po{ljednje vrijeme obrati{ ka Gospodu Bogu svojemu, i poslu{a{ glas njegov,

4:31 Gospod je Bog tvoj milostiv Bog, ne}e te ostaviti ni istrijebiti, jer ne}e zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo.

4:32 Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvori Bog -ovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugo-

ga, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad -ulo {to tako?

4:33 Je li kad -uo koji narod glas Bo`ji gdje govori isred ognja, kao {to si ti -uo i ostao `iv?

4:34 Ili, je li Bog poku{ao da do|e te uzme sebi narod iz drugoga naroda ku{anjem, znacima i -udesima i ratom i rukom krjepkom i mi{icom podignutom i strahotama velikim, kao {to je u-inio sve to za vas Gospod Bog na{ u Misiru na va{e o-i?

4:35 Tebi je to pokazano da pozna{ da je Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega.

4:36 Dao ti je da -uje{ glas njegov s neba da bi te nau-io, i pokazao ti je na zemlji oganj svoj veliki, i rije-i njegove -uo si isred ognja.

4:37 I {to mu mili bijahu oci tvoji, zato izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira,

4:38 Da otjera ispred tebe narode ve}e i ja-e od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u na{ljedstvo, kao {to se vidi danas.

4:39 Znaj dakle i pamti u srcu svojem da je Gospod Bog, gore na nebu i dolje na zemlji, nema drugoga.

4:40 I dr`i uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje zasvagda.

4:41 Tada odijeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku,

4:42 Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bli`-njega svojega nehotice ne mrziv{i prije na nj, i kad ute-e u koji od tih gradova, da bi ostao `iv:

4:43 Vosor u pustinji, na ravnici u zemlji plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gado-vu, Golan u Vasanskoj u plemenu Manasijinu.

4:44 Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjevijem.

4:45 Ovo su svjedo-anstva i uredbe i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem kad izido{e iz Misira,

4:46 S ovu stranu Jordana u dolini prema Vet-Fegoru u zemlji Siona cara Amorejskoga, koji `i-

vlja{e u Esevonu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad izido{e iz Misira,

4:47 I osvoji{e zemlju njegovu i zemlju Oga cara Vasanskoga, dva cara Amorejska, koja je s onu stranu Jordana prema istoku,

4:48 Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Ermon,

4:49 I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnicu pod Azdot-Fazgom.

GLAVA 5

I Mojsije sazva sav narod Izrailjev, i re~e im ~uj Izrailju uredbe i zakone, koje }u danas kazati da ~ujete, da ih nau~ite i dr`ite ih i tvorite.

5:2 Gospod Bog na{ u~ini s nama zavjet na Horivu.

5:3 Nije s ocima na{im u~inio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tu svi `ivi.

5:4 Licem k licu govorio vam je Gospod na ovoj gori isred ognja;

5:5 Ja tada stajah izme|u Gospoda i vas, da vam javim rije~i Gospodnje, jer vas bje{e strah od ognja i ne izidoste na goru; i re~e:

5:6 Ja sam Gospod Bog tvoj koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga,

5:7 Nemoj imati bogova drugih do mene.

5:8 Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje.

5:9 Nemoj im se klanjati niti im slu`iti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovijeh do tre}ega o do ~etvrtoga koljena, onijeh koji mrze na me,

5:10 A ~inim milost na tisu}ama onijeh koji me ljube i ~uvaju zapovijesti moje.

5:11 Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega, jer ne}e pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud.

5:12 Dr`i dan od odmora i svetkuj ga, kao {to ti je zapovijedio Gospod Bog tvoj.

5:13 [est dana radi i svr{uj sve poslove svoje.

5:14 A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojem; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvoj ni k}i tvoja ni sluga tvoj ni slu{kinja tvoja, ni vo tvoj ni magarac tvoj, niti koje `ivin-e tvoje, ni do{ljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvoj i slu{kinja tvoja kao i ti.

5:15 I pamti da si bio rob u zemlji Misirskoj, i Gospod Bog tvoj izvede te odande rukom krjepkom i mi{icom podignutom. Zato ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da svetkuje{ dan od odmora.

5:16 Po{tuj oca svojega i mater svoju, kao {to ti je zapovijedio Gospod Bog tvoj, da bi se produljili dani tvoji i da bi ti dobro bilo na zemlji, koju ti dade Gospod Bog tvoj.

5:17 Ne ubij.

5:18 Ne ~ini preljube.

5:19 Ne kradi.

5:20 Ne svjedo~i la`no na bli`njega svojega.

5:21 Ne po`eli `ene bli`njega svojega, ne po`eli ku}e bli`njega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni slu{kinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti i{ta {ta je bli`njega tvojega.

5:22 Te rije~i izgovori Gospod svemu zboru va{emu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ni{ta vi{e, nego ih napisa na dvije plo~e kamene koje mi dade.

5:23 A vi kad ~uste glas isred tame, jer gora ognjem gora{e, pristupiste k meni, svi glavari od plemena va{ih i starje{ine va{e,

5:24 I rekoste: gle, pokaza nam Gospod Bog na{ slavu i veli~inu svoju, i ~usmo glas njegov isred ognja; danas vidjesmo gdje Bog govori s ~ovjekom, i ~ovjek osta `iv.

5:25 Pa sada za{to da pomremo? jer }e nas spaliti onaj oganj veliki; ako jo{te ~ujemo glas Gospoda Boga svojega, pomrije}emo.

5:26 Jer koje je tijelo ~ulo glas Boga `ivoga gdje govori isred ognja, kao mi, i stalo `ivo?

5:27 Idi ti, i saslu{aj sve {to }e ti kazati Gospod Bog na{, pa onda ti ka`i nama {to ti god re~e Gospod Bog na{, a mi }emo slu{ati i tvoriti.

5:28 I Gospod ~u glas od rije~i va{ih kad vi govoraste, i re~e mi Gospod: ~uh glas od rije~i toga naroda, koje reko{e tebi; {to reko{e dobro reko{e.

5:29 O, kad bi im bilo srce svagda tako da me se boje i dr`e sve zapovijesti moje svagda, da bi bilo dobro njima i sinovima njihovijem do vijeka.

5:30 Idi, reci im: vratite se u {atore svoje.

5:31 A ti stani ovdje kod mene, i kaza{u ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje }e{ ih nau~iti da tvore u zemlji koju im dajem u na{ljedstvo.

5:32 Gledajte, dakle da ~inite onako kako vam je zapovjedio Gospod Bog va{, ne svr}ite ni nadesno ni nalijevo.

5:33 Cijelijem putem, koji vam je zapovjedio Gospod Bog va{, idite, da biste `ivi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemlji koju }ete naslijediti.

GLAVA 6

Aovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospod Bog va{ zapovjedi da vas u~im da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite,

6:2 Da bi se bojao Gospoda Boga svojega dr`e}i sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti sin tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji.

6:3 ^uj dakle, Izrailju, i gledaj da tako ~ini{, da bi ti dobro bilo i da biste se umno`ili veoma u zemlji u kojoj te~e mlijeko i med, kao {to ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih.

6:4 ^uj, Izrailju: Gospod je Bog na{ jedini Gospod.

6:5 Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve du{e svoje i iz sve snage svoje.

6:6 I neka ove rije~i koji ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom.

6:7 I ~esto ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjedi{ u ku}i svojoj i kad ide{ putem, kad lije`e{ i kad ustaje{.

6:8 I ve`i ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao po~eonik me|u o~ima.

6:9 I napi{i ih na do vratnicima od ku}e svoje i na vratima svojim.

6:10 A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima tvojim Avramu, Isaku i Jakovu, da }e ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nisi zidao.

6:11 I ku}e pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i stane{ jesti i nasiti{ se,

6:12 ^uvaj se da ne zaboravi{ Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz ku}e ropske.

6:13 Gospoda Boga svojega boj se, i njemu slu`i, i njegovim se imenom kuni.

6:14 Ne idite za drugim bogovima izme|u bogova drugih naroda, koji su oko vas.

6:15 Jer je Bog revnitelj, Gospod Bog tvoj usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te iz zemlje.

6:16 Nemojte ku{ati Gospoda Boga svojega kao {to ga ku{aste u Masi.

6:17 Dr`ite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedo~anstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio,

6:18 I ~ini {to je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi u{ao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, i da bi je naslijedio,

6:19 Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao {to ti je rekao Gospod.

6:20 Pa kad te zapita poslije sin tvoj govore}i: kakva su to svjedo~anstva i uredbe i zakoni, {to vam je zapovijedio Gospod Bog na{?

6:21 Onda ka`i sinu svojemu: bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom,

6:22 I u~ini Gospod znake i ~udesu velika i zla u Misiru na Faraonu u na svemu domu njegovu pred nama,

6:23 A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima na{im da }e nam je dati.

6:24 I zapovjedi nam Gospod da vr{imo sve ove uredbe boje}i se Gospoda Boga svojega, da bi nam

bilo dobro svagda i da bi nas sa-uvao u `ivotu, kao {to se vidi danas.

6:25 I bi}e nam pravda, ako uzdr`imo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim kako nam je zapovjedio.

GLAVA 7

Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ide{ da je naslijedi{, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergeseje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda ve}ih i ja-ih od tebe,

7:2 I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbi}e{, potri ih, ne hvataj s njima vjere, niti se smiluj na njih;

7:3 Niti se prijatelji s njima; k}eri svoje ne daji za sina njihova, niti k}eri njihove uzimaj za sina svojega.

7:4 Jer bi otpadila sina tvojega od mene, i slu`io bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospod na vas i potro vas brzo.

7:5 Nego im ovo u-inite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isjecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite.

7:6 Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svom, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu bude{ narod osobit mimo sve narode na zemlji.

7:7 Ne zato {to bi vas bilo vi{e nego drugih naroda prihvati vas Gospod i izabra vas; jer vas bija}e manje nego ikojeg drugoga naroda;

7:8 Nego {to vas Gospod miluje i {to dr`i zakletvu kojom se zakleo ocima va{im, zato vas je Gospod izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz ku}e ropske iz ruke Faraona cara Misirskoga.

7:9 I tako znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji dr`i zavjet svoj i milost svoju do tisu}u koljena onima koji ga ljube i dr`e zapovijesti njegove,

7:10 I pla}a onima koji mrze na nj, svakome istrebljuju}i ga, i ne odga|a onome koji mrzi na nj, pla}a svakome.

7:11 Zato dr`i zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih tvori{.

7:12 I ako ove zakone uzaslu{ate i uzdr`ite i ustvorite, i Gospod }e Bog dr`ati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim;

7:13 I milova}e te i blagoslovi}e te i umno`i}e te; blagoslovi}e plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, `ito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod govoda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da }e ti je dati.

7:14 Bi}e{ blagosloven mimo sve narode: ne}e biti u tebe ni mu{koga ni `enskoga neplodna, ni me|u stokom tvojom.

7:15 I ukloni}e od tebe Gospod svaku bolest, od ljutih zala Misirskih koja zna{ ne}e nijednoga pustiti na tebe, nego }e pustiti na one koji mrze na te.

7:16 I istrijebi sve narode koji ti Gospod Bog tvoj preda, neka ih ne po`ali oko tvoje, i nemoj slu`iti bogovima njihovijem, jer bi ti to bila zamka.

7:17 Ako bi rekao u srcu svom: ve}i su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati?

7:18 Ne boj ih se; pamti dobro {to je u-inio Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misircima,

7:19 Velika ku{anja, koja vidje{e o-i tvoje, i znake i ~udesa i ruku krjepku i mi{icu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj; onako }e u-initi Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se upla{io.

7:20 I str{ljene }e poslati Gospod Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe.

7:21 Ne pla{i se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i stra{ni.

7:22 Gospod }e Bog tvoj malo po malo potrti te narode ispred tebe; ne}e{ ih mo}i odjedanput istrijebiti, da se ne bi umno`ilo na tebe zvijerje poljsko.

7:23 Ali }e ih predati Gospod Bog tvoj tebi, i zatira}e ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru.

7:24 I preda}e careve njihove u tvoje ruke da zatre{ ime njihovo pod nebom, ne}e se nijedan odr`ati pred tobom, dokle ih ne potre{.

7:25 Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomi{ na srebro ili zlato {to je na njima i da ga uzme{, da ti ne bude zamka, jer je gado pred Gospodom Bogom tvojim.

7:26 I nemoj da unese{ gada u dom svoj, da ne bude{ proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je proketo.

GLAVA 8

Dr`ite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste `ivi bili i umno`ili se, i da biste u{li u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima va{im, i da biste je naslijedili.

8:2 I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj ~etrdeset godina po pustinji, da bi te namu~io i isku{ao, da se zna {ta ti je u srcu, ho}e{ li dr`ati zapovijesti njegove ili ne}e{.

8:3 I mu~io te je, gla|u te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da ~ovjek ne `ivi o samom hljebu nego o svemu {to izlazi iz usta Gospodnjih.

8:4 Odijelo tvoje ne ovet{a na tebi niti noga tvoja ote~e za ovijeh ~etrdeset godina;

8:5 Zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao {to ~ovjek gaji svoje dijete.

8:6 I dr`i zapovijesti Gospoda Boga svojega ho}e{i putovima njegovijem i boje}i se njega.

8:7 Jer Gospod Bog tvoj uve}e te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, {to izviru po dolinama i po brdima;

8:8 U zemlju izobilnu p{enicom i je~mom i vinovom lozom i smokvama i {ipcima, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom;

8:9 U zemlju, gdje ne}e{ sirotinjski jesti hljeba, gdje ti ne}e ni{ta nedostajati; u zemlju gdje je kamenje gvo`|e i gdje }e{ iz brda njezinijeh sje}i mjed.

8:10 Je}e{ i bi}e{ sit, pa blagosiljaj Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da.

8:11 I ~uvaj se da ne zaboravi{ Gospoda Boga svojega baciv{i u nemar zapovijesti njegove i za-

kone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas.

8:12 I kad uzjede{ i nasiti{ se, i dobre ku}e na~ini{ i u njima stane{ `ivjeti,

8:13 I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namno`i srebro i zlato, i {to god ima{ kad ti se namno`i,

8:14 Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboravi{ Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz ku}e ropske;

8:15 Koji te je vodio preko one pustinje velike i stra{ne gdje `ive zmije vatrene i skorpije, gdje je su{a a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena;

8:16 Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne zna}e oci tvoji, da bi te namu~io i isku{ao te, i najposlije da bi ti dobro u~inio.

8:17 Niti govori u srcu svojem: moja snaga, i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago.

8:18 Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavlja{ blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao {to se vidi danas.

8:19 Ako li zaboravi{ Gospoda Boga svojega, i po|e{ za drugim bogovima i njima stane{ slu`iti i klanjati se, svjedo~im vam danas da }ete zacijelo propasti,

8:20 Propa}ete kao narodi koje Gospod potire ispred vas, jer ne poslu{aste glasa Gospoda Boga svojega.

GLAVA 9

^uj, Izrailju! Ti danas prelazi{ preko Jordana da u|e{ i naslijedi{ narode ve}e i ja~e od sebe, gradove velike i ogralene do neba.

9:2 Velik i visok narod, sinove Enakove, koje zna{ i za koje si slu{ao:

9:3 Znaj dakle danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on }e ih istrijebiti i on }e ih oboriti pred tobom, i izagna}e{ ih i istrijebiti brzo, kao {to ti je kazao Gospod.

9:4 Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da re~e{ u srcu svom: za pravdu moju uvede me Gospod u ovu zemlju da je naslijedim; jer Gospod tjera one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo!

9:5 Ne ide{ za pravdu svoju ni za ~istotu srca svojega da naslijedi{ tu zemlju; nego za nevaljalstvo tih naroda Gospod Bog tvoj tjera ih ispred tebe, i da odr` i rije~ za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

9:6 Znaj dakle da ti Gospod Bog tvoj ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijedi{, jer si tvrdovrat narod.

9:7 Pamti i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje Misirske pa dokle do |oste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu.

9:8 I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva {a{e vas Gospod da istrijebi.

9:9 Kad izidoh na goru da primim plo~e kamene, plo~e zavjeta, koji s vama u~ini Gospod, tada stajah na gori ~etrdeset dana i ~etrdeset no}i hljeba ne jedu}i ni vode piju}i.

9:10 I dade mi Gospod dvije plo~e kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu rije~i sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora va{ega.

9:11 Poslije ~etrdeset dana i ~etrdeset no}i dade mi Gospod dvije plo~e kamene, plo~e zavjetne.

9:12 I re~e mi Gospod: ustani, si |i br`e odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira, si |o{e brzo s puta koji im zapovjedih, i na~ini{e sebi liven lik.

9:13 Jo{ mi re~e Gospod govore}i: pogledah ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata.

9:14 Pusti me da ih istrijebim i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe }u u~initi narod ja~i i ve}i nego {to je ovaj.

9:15 I ja se vratih i si |oh s gore, a gora ognjem gora{e, i dvije po~e zavjetne bijahu mi u ruku.

9:16 I pogledah, a to zgrije{iste Gospodu Bogu svojemu saliv{i sebi tele, i brzo si |oste s puta koji vam bje{e zapovijedio Gospod.

9:17 Tada uzeh one dvije plo~e i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama.

9:18 Potom padoh i le`ah pred Gospodom kao prije, ~etrdeset dana i ~etrdeset no}i, hljeba ne jedu}i ni vode piju}i, radi svih grijeha va{ih, kojima se ogrije{iste u~iniv{i {to je zlo pred Gospodom i razgnjeviv{i ga.

9:19 Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bje{e Gospod razljutio na vas da vas istrijebi; i usli{i me Gospod i tada.

9:20 Bje{e se Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga {a{e ubiti; ali se molih tada i za Arona.

9:21 I uzeh grijeh va{ koji u~iniste, tele, i sa`egoh ga ognjem, i razbih ga i satrh ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji te~e s one gore.

9:22 I u Taveri i u Masi i u Kivrot-Atavi gnjeviste Gospoda.

9:23 I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govore}i: idite i uzmite tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste rije~i Gospoda Boga svojega, i ne vjerovaste mu i ne poslu{aste glasa njegova.

9:24 Nepokorni bijaste Gospodu otkad vas poznah.

9:25 Zato padoh i le`ah pred Gospodom ~etrdeset dana i ~etrdeset no}i, jer bje{e rekao Gospod da }e vas potrti.

9:26 I molih se Gospodu i rekoh: Gospode, Gospode! nemoj potrti naroda svojega i na{ljedstva svojega, koje si izbavio veli~anstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom.

9:27 Opomeni se sluga svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvr |u naroda ovoga, na nevaljalstvo njegovo i na grijeh njegove;

9:28 Da ne reku koji `ive u zemlji odakle si nas izveo: nije ih mogao Gospod uvesti u zemlju koju im obe}a, ili mrzio je na njih, zato ih izvede da ih pobije u pustinji.

9:29 Jer su tvoj narod i tvoje na{ljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mi{icom svojom podignutom.

GLAVA 10

Uto vrijeme re~e mi Gospod: iste{i dvije po~e od kamena kao {to bjehu prve, i izidi k meni na goru, i na~ini kov~eg od drveta.

10:2 I napisa}u na tijem plo~ama rije~i koje su bile na prvijem plo~ama {to si ih razbio, pa }e{ ih metnuti u kov~eg.

10:3 Tako na~inih kov~eg od drveta sitima, i istesah dvije plo~e od kamena, kao {to bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema plo~ama u ruku.

10:4 I napisa na tijem plo~ama {to bje{e prvo napisao, deset rije~i, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zбора va{ega; i dade mi ih Gospod.

10:5 I vrativ se si|oh s gore, i metnuh plo~e u kov~eg koji na~inih, i osta{e ondje, kao {to mi zapovjedi Gospod.

10:6 A sinovi Izrailjevi po|o{e od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i ondje bi pogreben; a Eleazar sin njegov posta sve{tenik na njegovo mjesto.

10:7 Odande otido{e u Gadgad, a od Gadgada u Jotvatu, zemlju gdje ima mnogo potoka.

10:8 U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevo da nose kov~eg zavjeta Gospodnjega, da stoje pred Gospodom i slu`e mu i da blagosiljaju u ime njegovo do dana{njega dana.

10:9 Zato nema pleme Levijevo dijela ni na{ljedstva s bra}om svojom; Gospod je na{ljedstvo njegovo, kao {to mu Gospod Bog tvoj kaza.

10:10 A ja stajah na gori kao prije, ~etrdeset dana i ~etrdeset no}i; i usli{i me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatri,

10:11 Nego mi re~e Gospod: ustani i idi pred narodom ovijem da u|u u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da }u im je dati da je naslijede.

10:12 Sada dakle, Izrailju, {ta i{te od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se boji{ Gospoda Boga svojega, da hodi{ po svijem putovima njegovijem i da ga ljubi{i i slu`i{ Gospodu Bogu svojemu iz sveg srca svojega i iz sve du{e svoje,

10:13 Dr`e}i zapovijesti Gospodnje i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro?

10:14 Gle, Gospoda je Boga tvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve {to je na njoj.

10:15 Ali samo tvoji oci omilje{e Gospodu, i izabra seme njihovo nakon njih, vas izme|u svijeh naroda, kao {to se vidi danas.

10:16 Zato obre`ite srce svoje, i nemojte vi{e biti tvrdovrati.

10:17 Jer je Gospod Bog va{ Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i stra{ni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona;

10:18 Daje pravicu siroti i udovici; i ljubi do{ljaka daju}i mu hljeb i odijelo.

10:19 Ljubite dakle do{ljaka, jer ste bili do{ljaci u zemlji Misirskoj.

10:20 Boj se Gospoda Boga svojega, njemu slu`i i njega se dr`i, i njegovijem se imenom kuni.

10:21 On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi u~ini velike i stra{ne stvari, koje vidje{e o~i tvoje.

10:22 Sedamdeset du{a bje{e otaca tvojih kad si|o{e u Misir; a sada u~ini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

GLAVA 11

Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvr{uj je dnako {to je zapovjedio da izvr{uje{, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove.

11:2 I poznajte danas {to va{i sinovi ne znaju niti vidje{e, karanje Gospoda Boga svojega, veli~anstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mi{icu njegovu podignutu,

11:3 I znake njegove i djela njegova, {to u~ini usred Misira na Faraonu caru Misirskom i na svojoj zemlji njegovoj,

11:4 I {to u~ini vojsci Misirskoj, konjma i kolima njihovijem, kako u~ini, te ih voda Crvenoga Mora potopi kad vas tjerahu, i zatri ih Gospod do dana{njega dana,

11:5 I {to vama u~ini u pustinji dokle ne do|oste do ovoga mjesta,

11:6 I [to u~ini Datanu i Avironu sinovima Elijava sina Ruvimova, kako zemlja otvori usta svoja i pro`drije njih i porodice njihove i {atore njihove i sve blago njihovo {to imahu, usred Izrailja.

11:7 Jer va{e o~i vidje{e sva djela Gospodnja velika, koja u~ini.

11:8 Zato dr`ite sve zapovijesti, koje vam ja danas zapovijedam, da biste se ukrijepili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite;

11:9 I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle ocima va{im da }e je dati njima i sje~menu njihovu, zemlju, u kojoj te~e mlijeko i med.

11:10 Jer zemlja u koju ide{ da je naslijedi{ nije kao zemlja Misirska iz koje ste izi{li, gdje si sijao svoje sjeme i zaljevao na svojim nogama kao vrt od zelja;

11:11 Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je da`d nebeski;

11:12 Zemlja kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednako obra}ene o~i Gospoda Boga tvogega od po~etka godine do kraja.

11:13 Zato ako dobro uzaslu{ate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljube}i Gospoda Boga svojega i slu`e}i mu svijem srcem svojim i svom du{om svojim,

11:14 Tada }u davati da`d zemlji va{oj na vrijeme, i rani i pozni, i sabira}e{ `ito svoje i vino svoje i ulje svoje;

11:15 I za stoku }u tvoju dati travu u polju tvojem; i je{e}e i bi}e{ sit.

11:16 ^uvajte se da se ne prevari srce va{e da se odmetne i slu`ite tu|im bogovima i poklanjate im se;

11:17 Da se ne bi razgnjevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude da`da, i zemlja da ne da roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje.

11:18 Nego slo`ite ove rije~i moje u srce svoje i du{u svoju, i ve`ite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao po~eonik me|u o~ima va{im.

11:19 I u~ite sinove svoje govore}i o njima kad sjedi{ u ku}i svojoj i kad ide{ putem, i kad lije`e{ i kad ustaje{.

11:20 I napi{i ih na dovratnicima doma svojega i na vratima svojim,

11:21 Da bi se umno`ili dani va{i i dani sinova va{ih po zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima va{im da }e im je dati, kao dani nebu nad zemljom.

11:22 Jer ako dobro uzdr`ite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljube}i Gospoda Boga svojega, i hode}i svijem putovima njegovijem i njega se dr`e}i,

11:23 Tada }e otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedi}ete narode ve}e i ja~e nego {to ste sami.

11:24 Svako mjesto na koje stupi stopalo noge va{e, va{e }e biti; od pustinje do Livana, i od rijeke, rijeke Efrata, do mora zapadnoga bi}e me|a va{a.

11:25 Ne}e se niko odr`ati pred vama; strah i trepet va{ pusti}e Gospod Bog va{ na svu zemlju na koju stupite, kao {to vam kaza.

11:26 Gle, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo:

11:27 Blagoslov, ako uzaslu{ate zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam;

11:28 A prokletstvo, ako ne uzaslu{ate zapovijesti Gospoda Boga svojega nego si|ete s puta, koji vam ja danas zapovijedam, te po|ete za drugim bogovima, kojih ne poznajete.

11:29 I kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju u koju ide{ da je naslijedi{, tada izreci blagoslov onaj na gori Garizimu, a prokletstvo na gori Evalu.

11:30 One su s onu stranu Jordana, idu}i k zapadu, u zemlji Hananeja koji `ive u ravni prema Galgalu kod ravnice More{ke.

11:31 Jer }ete prije}i preko Jordana da u|ete u zemlju koju vam daje Gospod Bog va{ da je naslijedite, i naslijedi}ete je i nastava}ete u njoj.

11:32 Gledajte dakle da tvorite sve ove uredbe i zakone koje ja danas iznosim pred vas.

GLAVA 12

Ovo su uredbe i zakoni koje }ete dr`ati i tvoriti u zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijedi{, dokle ste god `ivi na zemlji.

12:2 Raskopajte sasvijem sva mjesta u kojima su slu`ili bogovima svojim narodi koje }e te naslijediti, po visokim brdima i po humovima i pod svakijem zelenijem drvetom.

12:3 Oborite oltare njihove i razbijte likove njihove, i lugove njihove popalite ognjem, i rezane bogove njihove izlomite, i istrijebite ime njihovo sa onoga mjesta.

12:4 Ne ~inite tako Gospodu Bogu svojemu.

12:5 Nego ga tra`ite u mjestu koje izabere Gospod Bog va{ izme|u svijeh plemena va{ih sebi za stan da ondje namjesti ime svoje, i onamo idite.

12:6 Onamo nosite `rtve svoje paljenice i druge `rtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine stoke svoje krupne i sitne.

12:7 I jedite ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice va{e sva~im, za {to se prihvatite rukom svojom, ~im te blagoslovi Gospod Bog tvoj.

12:8 Ne ~inite kako mi sada ovdje ~inimo, {to je kome drago.

12:9 Jer jo{ nijeste do{li do odmora i na{ljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj.

12:10 Nego kad prije|ete preko Jordana, i stanete `ivjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog va{ da je naslijedite, i smiri vas od svijeh neprijatelja va{ih unaokolo, te stanete `ivjeti bez straha,

12:11 Onda u mjesto koje izabere Gospod Bog va{ da u njemu nastani ime svoje, donosite sve {to vam ja zapovijedam, `rtve svoje paljenice i druge `rtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve {to bude najbolje u onome {to zavjetujete Gospodu.

12:12 I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi va{i i k}eri va{e i sluge va{e i slu{kinje va{e, i Levit koji je u mjestu va{em, jer on nema dijela ni na{ljedstva s vama.

12:13 ^uvaj se da ne prinosi{ `rtava svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugleda{;

12:14 Nego na onom mjestu koje izabere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, ondje prinosi `rtve svoje paljenice, i ondje ~ini sve {to ti zapovijedam.

12:15 Ali }e{ mo}i klati i jesti meso kako ti du{a za`eli u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svojega, koji ti da; ~ist i ne~ist mo`e jesti kao srnu i jelena.

12:16 Samo krvi ne jedite; prolijte je na zemlju kao vodu.

12:17 Ne }e{ mo}i jesti u mjestu svojem desetka od `ita svojega ni od vina svojega ni od ulja svojega, ni prvina od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga {to zavjetuje{; ni prinosa dragovoljnijeh, ni prinosa ruku svojih.

12:18 Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj, ti sin tvoj i k}i tvoja i sluga tvoj i slu{kinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim sva~im za {to se prihvatil rukom.

12:19 ^uvaj se da ne ostavi{ Levita dok si god `iv na zemlji.

12:20 Kad ra{iri Gospod Bog tvoj me|e tvoje, kao {to ti je kazao, ako re~e{; da jedem mesa, kad du{a tvoja `eli da jede mesa, jedi mesa po svoj `elji du{e svoje.

12:21 Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospod Bog tvoj izabere da ondje namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao {to sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po `elji du{e svoje.

12:22 Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i ~ist i ne~ist neka jede.

12:23 Samo pazi da ne jede{ krvi; jer je krv du{a, pa ne jedi du{e s mesom.

12:24 Ne jedi je; nego prolij na zemlju kao vodu.

12:25 Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad ~ini{ ono {to je ugodno Gospodu.

12:26 Ali stvari svoje svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i dođi na mjesto koje izabere Gospod.

12:27 I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih žrtava tvojih neka se prolije na oltar Gospoda Boga svojega, a meso jedi.

12:28 ^uvaj i slušaj sve ove riječi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe do vijeka kad žiniš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

12:29 Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da naslijediš zemlju njihovu, i naslijediš je kad se nastaniš u zemlji njihovoj,

12:30 ^uvaj se da se ne uhvatiš u zamku poštaviti za njima pošto se potru ispred tebe, i da ne potražiš bogova njihovijeh, i reče: kako su ovi narodi slušili svojim bogovima, tako i ja žiniš.

12:31 Ne žini tako Gospodu Bogu svojemu; jer oni žine svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kćeri svoje sažali bogovima svojim.

12:32 [to vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

GLAVA 13

Ako ustane među vama prorok ili koji sne sanja, i kaže ti znak ili žudo,

13:2 Pa se zbude taj znak ili žudo koje ti kaže, i on ti reče: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da slušimo,

13:3 Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanja, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz sveg srca svojega i sve duše svoje.

13:4 Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti žuvajte, i glas njegov slušajte, i njemu slušite i njega se držite.

13:5 A onaj prorok ili sanja da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Misirske i iskupi vas iz kuše ropske, i odvrao od puta koji ti je za-

povjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe.

13:6 Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kći tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreći ti tajno: hajde da slušimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji,

13:7 Između bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga,

13:8 Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne ali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji,

13:9 Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda.

13:10 Zaspri ga kamenjem da pogine; jer te žahe odvratiti od Gospoda Boga svojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuše ropske;

13:11 Da sav Izrailj žuje i boji se, i da se više ne uini tako zlo među vama.

13:12 Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj da da u njemu živiš, žuješ gdje govore:

13:13 Izidite ljudi nevaljali između tebe i otpadite sve koji žive u gradu njihovu, govoreći: hajde da slušimo drugim bogovima, kojih ne poznajete,

13:14 Tada istraži i raspitaj, izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se učinila ona gadna stvar među vama,

13:15 Pobij mačem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku mačem pobij.

13:16 I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila do vijeka i da se više ne sazida.

13:17 I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega, učinio ti milost i smilovao se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim,

13:18 Kad kušaš glas Gospoda Boga svojega držite sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi učinio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

GLAVA 14

Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega; nemojte se rezati niti brijati me|u o~ima za mrtvacem.

14:2 Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit izme|u svih naroda na zemlji.

14:3 Ne jedi ni{ta gadno.

14:4 Ovo su `ivotinje koje }ete jesti: gove~e, ovcu, kozu,

14:5 Jelena, srnu, bivola, divokozu, jednoroga i kozu kamenja~u;

14:6 I sve `ivotinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje pre`ivaju izme|u `ivotinja, njih jedite.

14:7 Ali ne jedite onijeh koje samo pre`ivaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao: kamile, zeca, pitomoga zeca, jer pre`ivaju, a nemaju papaka razdvojenijeh; da vam je ne~isto;

14:8 Ni svinj~eta, jer ima razdvojene papke, ali ne pre`iva; da vam je ne~isto; mesa od njega ne jedite, i strva se njegova ne dohvatajte.

14:9 A izme|u onijeh {to su u vodi, jedite ove: {to god ima pera i ljuske, jedite;

14:10 A {to nema pera i ljusaka, ne jedite; da vam je ne~isto.

14:11 Sve ptice ~iste jedite;

14:12 A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeba, ni morskoga orla,

14:13 Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem,

14:14 Ni gavrana po vrstama njegovijem,

14:15 Ni }uka, ni sovuljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem, ni buljine, ni ra`nja, ni labuda,

14:16 NI buljine, ni ra`nja, ni labuda,

14:17 Ni gema, ni svrake, ni gnjurca,

14:18 Ni rode, ni ~aplje po vrstama njezinijem, ni pupavca, ni ljljka.

14:19 I sve bubine krilate da su vam ne~iste; ne jedite ih.

14:20 I sve ptice ~iste jedite.

14:21 Ni{ta mrcino ne jedite; do{ljacku koji je kod tebe podaj neka jede ili prodaj tu|inu; jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove.

14:22 Desetak daji od svega roda usjeva svojega, {to do|e s njive tvoje, svake godine.

14:23 I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da ondje nastani ime svoje, desetak od `ita svojega, od vina svojega i ulja svojega, i prvine stoke svoje krupne i sitne, da se u~i{bojati se Gospoda Boga svojega svagda.

14:24 Ako bi ti put bio dalek, te ne bi mogao odnijeti zato {to je daleko od tebe mjesto, koje izabere Gospod Bog tvoj da ondje namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagoslovi,

14:25 Onda u~ini u novac, i uzev u ruku svoju otidi u mjesto koje izabere Gospod Bog tvoj,

14:26 I za te novce uzmi {to za`eli du{a tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugog jakog pi}a, i {to god bi za`elela du{a tvoja, pa jedi ondje pred Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj.

14:27 Ali Levita koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni na{ljedstva s tobom.

14:28 Svake tre}e godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu.

14:29 Pa neka do|u Leviti (jer nemaju dijela ni na{ljedstva s tobom) i do{ljac i sirote i udovice {to su u mjestu tvom, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

GLAVA 15

Svake sedme godine opra{taj.

15:2 A opra{tanje da biva ovako: kome je ko du`an {to, neka oprosti {to bi mogao tra`iti od bli`njega svojega; neka ne tra`i od bli`njega svojega i od brata svojega, jer je opra{tanje Gospodnje ogla{eno.

15:3 Od tu|ina tra`i, ali {to bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka tvoja,

15:4 Da ne bi bilo siromaha me | u vama, jer }e te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj da u na{ljedstvo da je tvoja.

15:5 Samo ako dobro uzaslu{a{ glas Gospoda Boga svojega gledaju}i da ~ini{ sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas,

15:6 Blagoslovi}e te Gospod Bog tvoj, kao {to ti je kazao, te }e{ davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga ne}e{ uzimati u zajam, i vlada}e{ mnogim narodima, a oni tobom ne}e vladati.

15:7 Ako bude u tebe koji siromah izme | u bra}e tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrdne srce tvoje i da stisne{ ruku svoju bratu svojemu siromahu.

15:8 Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj.

15:9 ^uvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da re-e{: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne da{, a on zato da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh.

15:10 Podaj mu, i neka ne `ali srce tvoje kad mu da{; jer }e za tu stvar blagosloviti tebe Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za {to se prihvati{ rukom svojom.

15:11 Jer ne}e biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i ka`em: otvaraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljniku i siromahu svojemu u zemlji svojoj.

15:12 Ako ti se proda brat tvoj Jevrejini ili Jevrejka, neka ti slu`i {est godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna.

15:13 A kad ga otpusti{ od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna.

15:14 Daruj ga ~im izme | u stoke svoje i s guma svojega i iz kace svoje; podaj mu ~im te je blagoslovio Gospod Bog tvoj.

15:15 I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; zato ti ja zapovijedam ovo danas.

15:16 Ako li ti re~e: ne}u da idem od tebe, zato {to te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe,

15:17 Tada uzmi {ilo i probu{i mu uho na vratima, i bi}e ti sluga do vijeka; i slu{kinji svojoj u~ini tako.

15:18 Nemoj da ti bude te{ko kad ga otpu{ta{ od sebe slobodna, jer je dvojinom onoliko koliko najamnik zaslu`io u tebe za {est godina, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu {to radi{.

15:19 Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj {to bude mu{ko, posveti Gospodu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenca od ovaca svojih.

15:20 Pred Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izabere Gospod.

15:21 Ako li na njemu bude mana, ako bude hromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodu Bogu svojemu.

15:22 U svom mjestu pojedij ga; i ~ist i ne~ist neka jede kao srnu i jelena.

15:23 Samo krvi od njega ne jedi; prolj je na zemlju kao vodu.

GLAVA 16

Dr`i mjesec Aviv, te slavi pashu Gospodu Bogu svojemu, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira no}u.

16:2 I zakolji pashu Gospodu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izabere Gospod da ondje nastani ime svoje.

16:3 Ne jedi s njom hljeba kiseloga; sedam dana jedi s njom prijesan hljeb, hljeb nevoljni~ki, jer si hite}i iza{ao iz zemlje Misirske, pa da se opominje{ dana kad si iza{ao iz Misira, dok si god `iv.

16:4 I da se ne vidi u tebe kvasac za sedam dana nigdje me | u granicama tvojim, i da ne ostane preko no} ni{ta do jutra od mesa koje zakolje{ prvi dan uve~e.

16:5 Ne mo`e{ klati pashe na svakom mjestu svom koji ti da Gospod Bog tvoj;

16:6 Nego na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje, ondje kolji pashu

uve~e o sun~anom zahodu u isto vrijeme kad si po~ao iz Misira.

16:7 A peci je i jedi na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj; i sutradan vrativ{i se idi u svoje {atore.

16:8 [est dana jedi prijesne hljebove, a sedmi dan da je praznik Gospodnji, tada ne radi ni{ta.

16:9 Sedam nedjelja nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda po~ni brojiti sedam nedjelja.

16:10 Tada praznuj praznik nedjelja Gospodu Bogu svojemu; {to mo`e{ prinositi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj.

16:11 I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvoj i k{i tvoja i sluga tvoj i slu{kinja tvoja, i Levit koji bude u mjestu tvojem, i do{ljak i sirota i udovica, {to budu kod tebe, na mjestu koje izabere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje.

16:12 I opominji se da si bio rob u Misiru, te ~uvaj i tvori uredbe ove.

16:13 Praznik sjenica praznuj sedam dana, kad zbere{ s gumna svojega i iz kace svoje.

16:14 I veseli se na praznik svoj ti i sin tvoj i sluga tvoj i slu{kinja tvoja, i Levit i do{ljak i sirota i udovica, {to budu u mjestu tvojem.

16:15 Sedam dana praznuj praznik Gospodu Bogu svojemu na mjestu koje izabere Gospod, kad te blagoslovi Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvojoj i u svakom poslu ruku tvojih; i budi veseo.

16:16 Tri puta u godini neka do|e svako mu{ko pred Gospoda Boga tvojega na mjesto koje izabere: na praznik prijesnijeh hljebova, na praznik nedjelja i na praznik sjenica, ali niko da ne do|e prazan pred Gospoda;

16:17 Nego svaki s darom od onoga {to ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvojega kojim te je darivao.

16:18 Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti da Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo.

16:19 Ne izvr{i pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer poklon za{ljepljuje o~i mudrima i izvr}e rije~i pravednima.

16:20 Sasvijem idi za pravdom, da bi bio `iv i naslijedio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj.

16:21 Ne sadi luga ni od kakvijeh drveta kod oltara Gospoda Boga svojega, koji na~ini{;

16:22 I ne podi`i nikakoga lika; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

GLAVA 17

Ne prinosi Gospodu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvojim.

17:2 Ako se na|e kod tebe u kojem od mjesta tvojih, koja ti da Gospod Bog tvoj, ~ovjek ili `ena da u~ini zlo pred Gospodom Bogom tvojim prestupaju{i zavjet njegov,

17:3 I otide te slu`i drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili ~emu god iz vojske nebeske, {to nijesam zapovijedio,

17:4 I tebi se to javi i ti ~uje{, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se u~inila ona gadna stvar u Izrailju,

17:5 Izvedi onoga ~ovjeka ili onu `enu, koji u~ini{e ono zlo, na vrata svoja, ~ovjeka onoga ili `enu, i zaspi ih kamenjem da poginu.

17:6 Na svjedo~anstvo dva ili tri ~ovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svjedo~anstvo jednoga ~ovjeka da se ne pogubi.

17:7 Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju; a potom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe.

17:8 Kad ti bude te{ko rasuditi izme|u krvi i krvi, izme|u raspre i raspre, ili izme|u rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izabere Gospod Bog tvoj;

17:9 I otidi k sve{tenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni }e ti kazati kako valja presuditi.

17:10 I u~ini onako kako ti ka`u u mjestu koje izabere Gospod, i gledaj da u~ini{ sasvijem onako kako te nau~e.

17:11 Po zakonu kojemu te nau~e, i po presudi, koju ti ka`u, u~ini; ne odstupi od onoga {to ti ka`u ni nadesno ni nalijevo.

17:12 Ako li bi se ko upro te ne bi htio poslu{ati sve{tenika koji ondje stoji te slu`i Gospodu Bogu tvojemu, ili sudije, taki ~ovjek da se pogubi; i izva-di zlo iz Izrailja,

17:13 Da sav narod ~uje i boji se, i u napredak da ne radi uporno.

17:14 Kad u|e{ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijedi{, i naseli{ se u njoj, ako re~e{ da postavim sebi cara, kao {to imaju svi na-rodni oko mene,

17:15 Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izabere Gospod Bog tvoj; izme|u bra}e svoje po-stavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom ~ovje-ka tu|ina, koji nije brat tvoj.

17:16 Ali da ne dr`i mnogo konja, i da ne vra}a naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao: ne vra}ajte se vi{e ovijem putem.

17:17 I da nema mnogo `ena, da se ne bi otpadi-lo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo.

17:18 A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepis{e sebi u knjigu ovaj zakon od sve{teni-ka Levita;

17:19 I neka ga dr`i kod sebe i neka ga ~ita dok je `iv, da se u~i bojati se Gospoda Boga svojega, dr`ati sve rije~i ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih;

17:20 Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad bra}e njegove, i da ne bi odstupilo od ove zapovije-sti ni nadesno ni nalijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izrailju.

GLAVA 18

Sve{tenici Leviti i sve pleme Levijevo da ne-maju dijela ni na{ljedstva s ostalijem sinovi-ma Izrailjevijem; neka jedu ognjene `rtve Gospod-nje i njegovo na{ljedstvo.

18:2 Na{ljedstva dakle da nemaju me|u bra}om svojom: Gospod je na{ljedstvo njihovo, kao {to im je kazao.

18:3 Ali ovo pripada sve{tenicima od naroda, od onijeh koji prinesu `rtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje sve{teniku ple}e i obje vilice i `eludac.

18:4 Prvine od `ita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu.

18:5 Jer njega izabra Gospod Bog tvoj izme|u svih plemena tvojih da stoji i slu`i u ime Gospod-nje on i sinovi njegovi do vijeka.

18:6 I kad do|e koji Levit iz kojega god mjesta tvojega iz svega Izrailja, gdje nastava, kad do|e po `elji du{e svoje u mjesto koje izabere Gospod,

18:7 Neka slu`i u ime Gospoda Boga svojega kao i druga bra}a njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom.

18:8 Neka jedu jednak dio, osim onoga {to bi koje prodao u porodici otaca svojih.

18:9 Kad u|e{ u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne u~i se ~initi gadna djela onijeh naroda.

18:10 Neka se ne na|e u tebe koji bi vodio sina svojega ili k}er svoju kroz oganj, ni vra~ar, ni koji gata po zvijezdama, ni koji gata po pticama, ni uro~nik,

18:11 Ni baja~, ni koji se dogovara sa zlijem du-hovima, ni opsjenar ni koji pita mrtve.

18:12 Jer je gad pred Gospodom ko god tako ~i-ni, i za take gadove tjera te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe.

18:13 Dr`i se sasvijem Gospoda Boga svojega.

18:14 Jer ti narodi koje }e{ naslijediti, slu{aju gatare i vra~are; a tebi to ne dopu{ta Gospod Bog tvoj.

18:15 Proroka isred tebe, izme|u bra}e tvoje, kao {to sam ja, podignu}e ti Gospod Bog tvoj; nje-ga slu{ajte,

18:16 Po svemu {to si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojega govore}i: da vi{e ne ~ujem glasa Gospoda Boga svojega i da vi{e ne gledam ognja toga velikoga, da ne pogi-nem.

18:17 Zato mi re~e Gospod: dobro reko{e {to reko{e.

18:18 Proroka }u im podignuti izme|u bra}e njihove, kao {to si ti, i metnu}u rije~i svoje u usta njegova, i kaziva}e im sve {to mu zapovjedim.

18:19 A ko god ne bi poslu{ao rije~i mojih, koje }e govoriti u moje ime, od toga }u ja tra`iti.

18:20 Ali prorok koji bi se usudio govoriti {to u moje ime {to mu ja ne zapovjedim da govori, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi.

18:21 Ako li re~e{ u srcu svojem: kako }emo poznati rije~ koje nije Gospod rekao?

18:22 [to bi prorok rekao u ime Gospodnje, pa se ne zbude i ne navr{i se, to je rije~ koje nije rekao Gospod; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

GLAVA 19

Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijedi{ i nastani{ se po gradovima njihovijem i po ku}ama njihovijem,

19:2 Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijedi{,

19:3 Na~ini put, i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u na{ljedstvo, pa neka bje`i onamo svaki krvnik.

19:4 A ovako neka bude s krvnikom koji ute~e onamo, da bi ostao `iv: ko ubije bli`njega svojega nehotice, ne mrziv{i prije na nj,

19:5 Kao kad bi ko oti{ao s bli`njim svojim u {umu da sije~e drva, pa bi zamahnuo sjekirom u ruci svojoj da posije~e drvo, a ona bi spala s dr`alice i pogodila bi bli`njega njegova tako da umre on neka ute~e u koji od tih gradova da ostane `iv,

19:6 Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspljeno i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zaslu`io smrti, jer nije prije mrzio na nj.

19:7 Zato ti zapovijedam i velim: tri grada odvoj.

19:8 A kad ra{iri Gospod Bog tvoj me|e tvoje kao {to se zakleo ocima tvojim, i da ti svu zemlju koju je rekao dati ocima tvojim,

19:9 Ako uzdr`i{ i ustvori{ sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubi{ Gospoda Boga svojega i hodi{ putovima njegovijem svagda, onda dodaj jo{ tri grada osim ona tri,

19:10 Da se ne proljeva krv prava u zemlji tvojoj, koju ti Gospod Bog tvoj daje u na{ljedstvo, i da ne bude na tebi krv.

19:11 Ali ako ko mrzi na bli`njega svojega i vreba ga, i sko~i na nj, i udari ga tako da umre, a on ute~e u koji od tih gradova,

19:12 Onda starje{ine mjesta njegova neka po{lju i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi.

19:13 Neka ga ne `ali oko tvoje nego skini krv pravu s Izrailja, da bi ti dobro bilo.

19:14 Ne pomi~i me|e bliznjega svojega koju postave stari u na{ljedstvu tvojem koje dobije{ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijedi{.

19:15 Neka ne ustaje jedan svjedok na ~ovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh izme|u svih grijeha koji se ~ine, nego na rije~ima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar.

19:16 Ako bi ustao la`an svjedok na koga da svjedo~i na njega da se odme}e Boga,

19:17 Onda neka stanu ta dva ~ovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sve{tenike i pred sudije koje budu u to vrijeme;

19:18 I neka dobro ispituju sudije; ako svjedok onaj bude la`an svjedok i la`no svjedo~i na brata svojega,

19:19 U~inite mu onako kako je on mislio u~initi bratu svojemu; i izvadi zlo iz sebe,

19:20 Da se ostali ~uv{i to boje, i u napredak vi{e ne ~ine tako zlo usred tebe.

19:21 Neka ne `ali oko tvoje: `ivot za `ivot, oko za oko, zub za zub, ruku za ruku, nogu za nogu.

GLAVA 20

Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veći od sebe, ne-moj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske.

20:2 I kad pođete da se pobijete, neka pristupi svećenik i progovori narodu,

20:3 I neka im reče: slušaj Izrailju! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih.

20:4 Jer Gospod Bog vaš ide s vama i bit će se za vas s neprijateljima vašim da vas sačuva.

20:5 Potom i vojvode neka progovore narodu, i reku: ko je sagradio novu kuću a nije počeo sjediti u njoj? neka ide nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi počeo sjediti u njoj.

20:6 I ko je posadio vinograd a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao.

20:7 I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo.

20:8 Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kući svojoj, da ne bi trnulo srce braći njegovoj kao njemu.

20:9 I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od četa pred narod.

20:10 Kad dođeš pod koji grad da ga biješ, prvo ga ponudi mirom.

20:11 Ako ti odgovori mirom i otvori ti vrata, sav narod koji se nalazi u njemu neka ti plaća danak i bude ti pokoran.

20:12 Ako li ne učini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij.

20:13 I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke tvoje, pobij sve muškinje u njemu mačem.

20:14 A čene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj.

20:15 Tako čini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda.

20:16 A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u nasljedstvo, ne ostavi u životu nijedne dušice.

20:17 Nego ih zatri sasvijem Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj.

20:18 Da vas ne naučite činiti gadna djela koja činite bogovima svojim, i da me zgriječite Gospodu Bogu svojemu.

20:19 Kad opkoliš kakav grad i budeš dugo pod njim bijući ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovijeh sjekirom; jer možeš s njih jesti, zato ih ne sijeci; jer drvo poljsko je ličnovjek da učini u grad ispred tebe?

20:20 Nego drveta koja znaš da im se rod neće, njih obaljuj i sijeci i gradi zaklon od grada koji se bije s tobom, dokle ne padne.

GLAVA 21

Kad se nalazi ubijen čovjek u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio,

21:2 Tada neka izidu starješine tvoje i sudije tvoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega.

21:3 Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu,

21:4 I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sijer, i neka zakolju junicu ondje u dolini.

21:5 Potom neka pristupe svećenici sinovi Levijevi; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagosiljaju u ime Gospodnje, i na njihovijem riječima da ostaje svaka raspra i svaka četa;

21:6 I sve starješine onoga grada koji budu najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini,

21:7 I tvrdeći neka reku: ruke naše nijesu prolife ove krvi niti su oči naše vidjele;

21:8 Milostiv budi narodu svojemu Izrailju, koji si iskupio, Gospode, i ne me}i prave krvi na narod svoj Izrailja. Tako }e se o-istiti od one krvi.

21:9 I ti }e{ skinuti pravu krv sa sebe kad u~ini{ }to je pravo pred Gospodom.

21:10 Kad otide{ na vojsku na neprijatelje svoje, i preda ih Gospod Bog tvoj u ruke tvoje i zarobi{ ih mnogo.

21:11 I ugleda{ u roblju lijepu `enu, i omili ti da bi je htio uzeti za `enu,

21:12 Odvedi je ku}i svojoj; i neka obrije glavu svoju i sre`e nokte svoje;

21:13 I neka skine sa sebe haljine svoje u kojima je zarobljena, i neka sjedi u ku}i tvojoj, i `ali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; potom lezi s njom, i budi joj mu` i ona nek ti bude `ena.

21:14 Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne proda{ za novce ni da njom trguje{, jer si je osramotio.

21:15 Ko bi imao dvije `ene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodila sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile,

21:16 Onda kad do|e vrijeme da podijeli sinovima svojim {to ima, ne mo`e prvencem u~initi sina od mile preko sina od nemile koji je prvenac;

21:17 Nego za prvenaca neka prizna sina od nemile i dade mu dva dijela od svega {to ima, je je on po~etak sile njegove, njegovo je pravo prvena~ko.

21:18 Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji na slu{a oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i kara{e pa opet ne slu{a,

21:19 Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dove- du k starje{inama grada svojega na vrata mjesta svojega,

21:20 I neka ka`u starje{inama grada svojega: ovaj sin na{ samovoljan je i nepokoran, na slu{a nas, izjelica je i pijanica.

21:21 Tada svi ljudi onoga mjesta neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izrailj ~uje i boji se.

21:22 Ko zgrije{i tako da zaslu`i smrt, te bude osu|en na smrt i objesi{ ga na drvo,

21:23 Neka ne preno}i tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obje{en; zato ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u na{ljedstvo.

GLAVA 22

Kad vidi{ vola ili ovca brata svojega gdje luta, nemoj pro}i mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu.

22:2 Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne zna{, odvedi ih svojoj ku}i neka budu kod tebe dokle ih ne potra`i brat tvoj, i tada mu ih vrati.

22:3 Tako u~ini i s magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako u~ini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi a ti je na|e{, nemoj pro}i mimo nju.

22:4 Kad vidi{ magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih pro}i, nego ih podigni s njim.

22:5 @ena da ne nosi mu{koga odijela niti ~o- vjek da se obla~i u `enske haljine, jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako ~ini.

22:6 Kad nai|e{ putem na gnijezdo pti~ije, na drvetu ili na zemlji, sa pti}ima ili sa jajcima, a majka le`i na pti}ima ili na jajcima, nemoj uzeti majke s pti}ima.

22:7 Nego pusti majku a pti}e uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani.

22:8 Kad gradi{ novu ku}u, na~ini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko pao s njega.

22:9 Ne sij u vinogradu svojem drugoga sjeme- na da ne bi oskvrnio i rod od sjemena koje posije{ i rod vinogradski.

22:10 Ne ori na volu i na magarcu zajedno.

22:11 Ne obla~i haljine tkane od vune i od lana zajedno.

22:12 Na~ini sebi rese na ~etiri kraja od haljine koju obla~i{.

22:13 Ko se o`eni, pa mu `ena omrzne po{to le- gne s njom,

22:14 Pa da priliku da se govori o njoj i prosper|av glas o njoj govore}i: o`enih se ovom, ali legav{i s njom ne na|oh u nje djevoja{tva;

22:15 Tada otac djevoj-in i mati neka uzmu i donesu znake djevoja{tva njezina pred starje{ine grada svojega na vrata,

22:16 I neka re~e otac djevoj-in starje{inama: ovu k}er svoju dadoh ovomu ~ovjeku za `enu, a on mrzi na nju,

22:17 I dade priliku da se govori o njoj rekav: ne na|oh u tvoje k}eri djevoja{tva; a evo znaka djevoja{tva k}eri moje. I neka razastru haljinu pred starje{inama gradskim.

22:18 Tada starje{ina grada onoga neka uzmu mu`a njezina i nakaraju ga,

22:19 I neka ga oglobe sto sikala srebra, koje neka dadu ocu djevoj-inu zato {to je iznio r|av glas na djevojku Izrailjku, i neka mu bude `ena; da je ne mo`e pustiti dok je `iv.

22:20 Ali ako bude istina, da se nije na{lo djevoja{tvo u djevojke,

22:21 Tada neka izvedu djevojku na vrat oca njezina, i neka je zaspu kamenjem ljudi onoga mjesta da pogine, zato {to u-ini sramotu u Izrailju kurvav{i se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

22:22 Ako se ko uhvati gdje le`i sa `enom udatom, neka se pogube oboje, ~ovjek koji je le`ao sa `enom i `ena. Tako izvadi zlo iz Izrailja.

22:23 Kad djevojka bude ispro{ena za koga, pa je na|e kogod u mjestu i oble`i je,

22:24 Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesta, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku {to nije vikala u mjestu, a ~ovjeka {to je osramotio `enu bli`njega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe.

22:25 Ako li u polju na|e ~ovjek djevojku ispro{enu, i silom je oble`i, tada da se pogubi samo ~ovjek koji je oble`a;

22:26 A djevojci ne ~ini ni{ta, nije u-inila grijeha koji zaslu`uje smrt, jer kao kad ko sko-i na bli`njega svojega i ubije ga, takva je i ta stvar;

22:27 Jer na|e je u polju, i djevojka ispro{ena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani.

22:28 Ako ko na|e djevojku koja nije ispro{ena i uhvati je i legne s njom, i zateku se,

22:29 Tada ~ovjek onaj koji je legao s njom da da ocu djevoj-inu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude `ena zato {to je osramoti; da je ne mo`e pustiti dok je `iv.

22:30 Niko da se ne `eni `enom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

GLAVA 23

Usabor Gospodnji da ne ulazi ni utu-en ni u{kopljen.

23:2 U sabor Gospodnji da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnji.

23:3 Ni Amonac ni Moavac da ne ulazi u sabor Gospodnji, ni deseto koljeno njihovo, da ne ulazi u sabor Gospodnji dovijeka.

23:4 Zato {to ne izido{e pred vas s hljebom i vodom na putu kad ste i{li iz Misira, i {to najmi{e za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune,

23:5 Premda ne htje Gospod Bog tvoj slu{ati Valama, nego ti Gospod Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov jer te milova Gospod Bog tvoj.

23:6 Ne tra`i mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka.

23:7 Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Misirca, jer si bio do{ljak u zemlji njegovoj.

23:8 Sinovi koji se rode od njih u tre}em koljenu neka dolaze u sabor Gospodnji.

23:9 Kad otide{ na vojsku na neprijatelje svoje, tada se ~uvaj od svake zle stvari.

23:10 Ako se me|u vama ko oskvrni od ~ega {to mu se no}u dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u oko.

23:11 A pred ve-e neka se opere vodom, pa kad sunce za|e neka u|e u oko.

23:12 I imaj mjesto iza okola gdje }e{ izlaziti napolje.

23:13 I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad izide{ napolje, zakopaj njom, a kad po|e{ natrag, zagrni ne-ist svoju.

23:14 Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvogega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; zato neka je oko tvoj svet, da ne vidi u tebe nikakve ne-istote, da se ne bi odvratio od tebe.

23:15 Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji ute~e k tebi od gospodara svojega;

23:16 Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izabere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti.

23:17 Da ne bude kurve izme|u k}eri Izrailjevih, ni ad`uvana izme|u sinova Izrailjevih.

23:18 Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim.

23:19 Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti i{ta {to se daje na dobit.

23:20 Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu {to se prihvati{ rukom svojom u zemlji u koju ide{ da je naslijedi{.

23:21 Kad u~ini{ zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer }e ga tra`iti od tebe Gospod Bog tvoj, i bi}e na tebi grijeh.

23:22 Ako li se ne zavjetuje{, ne}e biti na tebi grijeha.

23:23 [to ti izide iz usta, ono dr`i i u~ini, kao {to zavjetuje{ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, {to izre~e{ ustima svojim.

23:24 Kad u|e{ u vinograd bli`njega svojega, mo`e{ jesti gro`a po volji dok se ne nasiti{; ali ga ne me}i u sud svoj.

23:25 Kad u|e{ u usjev bli`njega svojega, mo`e{ trgati klasje rukom svojom; ali da ne za`nje{ srpom u usjev bli`njega svojega.

GLAVA 24

Kad ko uzme `enu i o`eni se s njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, {to on na|e na njojzi {togod ru`no, neka joj napi{e knjigu ra-

spusnu i da joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje ku}e.

24:2 A ona oti{av{i iz ku}e njegove, ako otide i uda se za drugoga,

24:3 Pa ako ovaj drugi mu` omrzne na nju i napi{e joj knjigu rasmusnu i da joj u ruku, i otpusti je iz svoje ku}e, ili ako umre ovaj drugi mu` koji se o`eni njom,

24:4 Tada pre|a{nji mu` koji je otpusti ne mo`e je opet uzeti za `enu, po{to se s njega ona oskvrnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se grije{i zemlja koju ti Gospod Bog tvoj daje u na{ljedstvo.

24:5 Ko se skoro bude o`enio, neka ne ide na vojsku, i ne name}i na nj nikakoga posla; neka bude slobodan u ku}i svojoj godinu dana i neka se raduje sa `enom svojom koju je doveo.

24:6 Niko da ne uzima u zalogu `rvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo du{u u zalogu.

24:7 Ko se na|e da je ukrao ~ovjeka izme|u bra}e svoje, sinova Izrailjevih, i trgovao njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; i tako izvadi zlo iz sebe.

24:8 ^uvaj se bolesti gube, i pazi dobro i ~ini sve {to vas u~e Leviti, kao {to sam im zapovijedio, dr`ite i ~inite.

24:9 Opominji se {ta je u~inio Gospod Bog tvoj Mariji na putu kad izidoste iz Misira.

24:10 Kad ti je bli`nji tvoj du`an {to mu drago, ne idi u ku}u njegovu da mu uzme{ zalog;

24:11 Nego stoj napolju, a ~ovjek koji ti je du`an neka ti iznese napolje zalog svoj.

24:12 Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem;

24:13 Nego mu vrati zalog njegov do zahoda sun-anoga, da bi le`e{i na svojoj haljini blagosiljao te, a to }e ti se primiti u pravdu pred Gospodom Bogom tvojim.

24:14 Nemoj zanijeti najamnika, siromaha i potrebitoga izme|u bra}e svoje, i do{ljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem.

24:15 Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne za|e sunce u tebe, jer je siromah i tijekom du{u dr`i,

da ne bi zavikao na te ka Gospodu, i bilo bi ti grijeh.

24:16 Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj grijeh neka gine.

24:17 Ne izvr{i pravice do{l}jaku ni siroti, i ne uzimaj u zalogu haljine udovici.

24:18 Nego se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; zato ti zapovijedam da ovo ~ini{.

24:19 Kad `anje{ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboravi{ koji snop na njivi, ne vra}aj se da ga uzme{; neka ga do{l}jaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih.

24:20 Kad trese{ masline svoje, ne zagledaj granu po granu po{to otrese{; neka do{l}jaku, siroti i udovici.

24:21 Kad bere{ vinograd svoj, ne pabir-i {to obere{; neka do{l}jaku, siroti i udovici.

24:22 I opominji se da se bio rob u zemlji Misirskoj; zato ti ja zapovijedam da ovo ~ini{.

GLAVA 25

Kad je raspra me|u ljudima pa do|u na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude.

25:2 I ako krivi zaslu`uje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivici njegovoj.

25:3 Do ~etrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne vi{e, da se ne bi poni{tio brat tvoj u tvojim o-ima, kad bi mu se udarilo vi{e udaraca.

25:4 Nemoj zavezati usta volu kad vr{e.

25:5 Kad bra}a `ive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda `ena umrloga da se ne uda iz ku}e za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za `enu i u~ini joj du`nost djeversku.

25:6 I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izrailju.

25:7 Ako li onaj ~ovjek ne bi htio uzeti snahe svoje, onda snaha njegova neka do|e na vrata pred

starje{ine, i re~e: ne}e djever moj da podigne bratu svojemu sjemena u Izrailju, ne}e da mi u~ini du`nosti djeverske.

25:8 Tada neka ga dozovu starje{ine mjesta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i re~e: ne}u da je uzmem;

25:9 Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starje{inama, i neka mu izuje obu}u s noge njegove i pljune mu u lice, i progovoriv{i neka re~e: tako valja da bude ~ovjeku koji ne}e da zida ku}e brata svojega.

25:10 I on neka se zove u Izrailju: dom bosoga.

25:11 Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi do{la `ena jednoga da otme mu`a svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pru`iv{i ruku svoju uhvatala bi ga za mo{nice.

25:12 Otsijeci joj ruku; neka ne `ali oko tvoje.

25:13 Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu.

25:14 Nemoj imati u ku}i svojoj dvojaku efu, veliku i malu.

25:15 Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.

25:16 Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god ~ini tako, ko god ~ini krivo.

25:17 Opominji se {ta ti je u~inio Amalik na putu kad i|aste iz Misira,

25:18 Kako te do~eka na putu i pobi na kraju sve umorne koji i|ahu za tobom, kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga.

25:19 Zato kad te Gospod Bog tvoj smiri od svih neprijatelja tvojih unaokolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijedi{, tada zatri spomen Amaliku pod nebom; ne zaboravi.

GLAVA 26

Akad u|e{ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u na{l}jedstvo, i naslijedi{ je i naseli{ se u njoj.

26:2 Uzmi prvina od svakoga vo}a one zemlje, koje }e{ prinostiti od zemlje svoje koju ti Gospod

Bog tvoj daje, i metnuv{i u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izabere da ondje nastani ime svoje,

26:3 I do{av{i k sve{teniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam u{ao u zemlju za koju se Gospod Bog zakleo ocima na{im da }e nam je dati.

26:4 A sve{tenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvojega.

26:5 Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom svojim: otac moj bija{e siromah Sirin i si|e u Misir s malo ~eljadi, i bi ondje do{ljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju.

26:6 Ali Misirci stado{e zlo postupati s nama, mu-i{e nas i udara{e na nas te{ke poslove.

26:7 I mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih, i Gospod ~u glas na{, i pogleda na muku na{u, na trud na{ i na nevolju na{u.

26:8 I izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom i mi{icom podignutom, i strahotom velikom i znacima i ~udesima.

26:9 I dovede nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju u kojoj te~e mlijeko i med.

26:10 Zato sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim.

26:11 I veseli se svakim dobrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i do{ljak koji je kod tebe .

26:12 A kad da{ sve desetke od dohodaka svojih tre}e godine, koje je godine desetka, i da{ Levitu, do{ljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se,

26:13 Onda reci pred Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega {to je sveto, i dadoh Levitu i do{ljaku, siroti i udovici sasvijem po zapovijesti koju si mi zapovijedio, ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih;

26:14 Ne jedoh od toga u `alosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu ne~istu, niti dadoh od toga na mrtvacu; slu{ah Gospoda Boga svojega, u~inih sve kako si mi zapovjedio.

26:15 Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslovi narod svoj Izrailja i zemlju koju se nam dao kao {to si se zakleo ocima na{im, zemlju u kojoj te~e mlijeko i med.

26:16 Danas ti Gospod Bog tvoj zapovijeda da izvr{uje{ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvr{uj ih od svega srca svojega i od sve du{e svoje.

26:17 Danas si se zarekao Gospodu da }e ti biti Bog i da }e{i putovima njegovijem i dr`ati uredbe njegove, i zapovijesti njegove i zakone njegove, i da }e{ slu{ati glas njegov.

26:18 A Gospod se tebi danas zarekao da }e{ mu biti narod osobit, kao {to ti je govorio, da bi dr`ao sve zapovijesti njegove;

26:19 I da }e te podignuti nad sve narode, koje je stvorio hvalom, imenom i slavom, da bude{ narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao {to ti je govorio.

GLAVA 27

I zapovjedi Mojsije sa starje{inama Izrailjevijem narodu govore{i: dr`ite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam.

27:2 I kad prije|e{ preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i nama`i ga kre~em.

27:3 I napi{i na njemu sve rije~i ovoga zakona, kad prije|e{ da u|e{ u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje te~e mlijeko i med, kao {to ti je kazao Gospod Bog otaca tvojih.

27:4 Kada dakle prije|e{ preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i nama`i ga kre~em.

27:5 I na~ini ondje oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvo`|em tesati.

27:6 Od cijela kamenja na~ini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu `rtve paljenice.

27:7 Prinesi i zahvalne `rtve, i jedi ih ondje, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim.

27:8 I napi{i na tom kamenju sve rije~i ovoga zakona dobro i razgovijetno.

27:9 I re~e Mojsije i sve{tenici Leviti svemu Izrailju govore}i: pazi i ~uj Izrailju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega.

27:10 Zato slu{aj glas Gospoda Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam.

27:11 I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govore}i:

27:12 Ovi neka stanu da blagosiljaju narod na gori Garizinu, kad prije|ete preko Jordana: Simeun, Levije, Juda, Isahar, Josif i Venijamin.

27:13 A ovi neka stanu da proklinju na gori Evalu: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan i Neftalim,

27:14 I neka progovore Leviti, glasovito i reku svjema u Izrailju:

27:15 Proklet da je ~ovjek koji bi na~inio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetni~kih, ako bi i na skrivenu mjestu metnuo. A sav narod odgovaraju}i neka re~e: amin.

27:16 Proklet da je koji bi ru`io oca svojega ili mater svoju. A sav narod neka re~e: amin.

27:17 Proklet da je koji bi pomakao me|u bli`njiga svojega. A sav narod neka re~e: amin.

27:18 Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A sav narod neka re~e: amin.

27:19 Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu do{ljacku, siroti ili udovici. A sav narod neka re~e: amin.

27:20 Proklet da je koji bi oble`ao `enu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A sav narod neka re~e: amin.

27:21 Proklet da je koji bi oble`ao kakvo god `ivin~e. A sav narod neka re~e: amin.

27:22 Proklet da je koji bi oble`ao sestru svoju, k}er oca svojega ili k}er matere svoje. A sav narod neka re~e: amin.

27:23 Proklet da je koji bi oble`ao ta{tu svoju. A sav narod neka re~e: amin.

27:24 Proklet da je koji bi ubio bli`njega svojega iz potaje. A sav narod neka re~e: amin.

27:25 Proklet da je koji bi primio kakav poklon da ubije ~ovjeka prava. A sav narod neka re~e: amin.

27:26 Proklet da je koji ne bi ostao na rije~ima ovoga zakona, i tvorio ih. A sav narod neka re~e: amin.

GLAVA 28

Ako dobro uzaslu{a{ glas Gospoda Boga svojega dr`e}i i tvore}i sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisi}e te Gospod Bog tvoj vi{e svijeh naroda na zemlji.

28:2 I do}i }e na te svi ovi blagoslovi, i ste}i }e ti se, ako uzaslu{a{ glas Gospoda Boga svojega,

28:3 Blagosloven }e{ biti u gradu, i blagosloven }e{ biti u polju,

28:4 Blagosloven }e biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

28:5 Blagoslovena }e biti kotarica tvoja i na}ve tvoje.

28:6 Blagosloven }e{ biti kad dolazi{ i blagosloven }e{ biti kad polazi{.

28:7 Da}e ti Gospod neprijatelje tvoje koji ustanu na te da ih bije{: jednijem }e putem do}i na te, a na sedam }e putova bje`ati od tebe.

28:8 Gospod }e poslati blagoslov da bude s tobom u `itnicama tvojim i u svemu za{to se prihvatit{ rukom svojom, i blagoslovi}e te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj.

28:9 Postavi}e te Gospod da mu bude{ narod svet, kao {to ti se zakleo, ako uzdr`i{ zapovijesti Gospoda Boga svojega i uzide{ putovima njegovijem.

28:10 I vidje}e svi narodi na zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i boja}e se tebe.

28:11 I u~ini}e Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da }e ti je dati.

28:12 Otvori}e ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da da da`d zemlji tvojoj na vrijeme, i blago-

slovi}e svako djelo ruku tvojih, te }e{ davati u zam jam mnogim narodima, a sam ne}e{ uzimati u zam jam.

28:13 I u~ini}e te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i bi}e{ samo gore a ne}e{ biti dolje, ako uzaslu{a{ zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje ti ja danas zapovijedam, da ih dr`i{ i tvori{.

28:14 I ne odstupi{ ni od jedne rije~i koju vam ja danas zapovijedam, ni nadesno ni nalijevo, pristaju}i za drugim bogovima da im slu`i{.

28:15 Ali ako ne uzaslu{a{ glasa Gospoda Boga svojega da dr`i{ i tvori{ sve zapovijesti njegove u uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, do}i }e na tebe sve ove kletve i stignu}e te.

28:16 Proklet }e{ biti u gradu, i proklet }e{ biti u polju.

28:17 Prokleta }e biti kotarica tvoja i na}ve tvoje.

28:18 Proklet }e biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih.

28:19 Proklet }e{ biti kad dolazi{, i proklet }e{ biti kad polazi{.

28:20 Posla}e Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za {to se prihvati{ rukom svojom i {to uzradi{, dokle se ne zatre{ i ne propadne{ na pre~ac za zla djela svoja kojima si me odustavio.

28:21 U~ini}e Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ide{ da je naslijedi{.

28:22 Udari}e te Gospod suhom bole{u i vru}icom, i groznicom i `egom i ma~em, i su{om i medljikom, koje }e te goniti dokle ne propadne{.

28:23 A nebo nad glavom tvojom bi}e od mjedi a zemlja pod tobom od gvo`a.

28:24 U~ini}e Gospod da da`d zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji }e padati s neba na te, dokle se ne istrijebi{.

28:25 Da}e te Gospod Bog tvoj neprijateljima tvojim da te biju; jednijem }e{ putem iza}i na njih, a na sedam }e{ putova bje`ati od njih, i potuca}e{ se po svijem carstvima na zemlji.

28:26 I mrtvo tijelo tvoje bi}e hrana svijem pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, niti }e biti ko da ih popla{i.

28:27 Udari}e te Gospod pri{tevima Misirskim i {uljevima i {ugom i krastama da se ne}e{ mo}i iscijeliti.

28:28 Udari}e te Gospod ludilom i {ljepotom i bjesnilom.

28:29 I pipa}e{ u podne, kao {to pipa slijepac po mraku, niti }e{ imati napretka na putovima svojim; i ~ini}e ti se krivo i otima}e se od tebe jednako, i ne}e biti nikoga da ti pomo`e.

28:30 O`eni}e{ se, a drugi }e spavati sa tvojom `enom; sazida}e{ ku}u, a ne}e{ sjediti u njoj; posadi}e{ vinograd, a ne}e{ ga brati.

28:31 Vo tvoj kla}e se na tvoje o~i, a ti ga ne}e{ jesti; magarac tvoj ote}e se pred tobom, i ne}e ti se vratiti; ovce tvoje da}e se neprijatelju tvojemu, i ne}e biti nikoga da ti pomo`e.

28:32 Sinovi tvoji i k}eri tvoje da}e se drugomu narodu, a o~i }e tvoje gledati i kapa}e jednako za njima, a ne}e biti snage u ruci tvojoj.

28:33 Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izje}e narod, kojega ne zna{, i ~ini}e ti krivo i gazi}e te jednako.

28:34 I poludje}e{ od onoga {to }e{ gledati svojim o~ima.

28:35 Udari}e te Gospod pri{tem zlim u koljenima i na golijenima, da se ne}e{ mo}i iscijeliti, od stopala noge tvoje do tjemena.

28:36 Odve}e Gospod tebe i cara tvojega, kojega postavi{ nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i ondje }e{ slu`iti drugim bogovima, drvetu i kamenu.

28:37 I bi}e{ ~udo i pri~a i potsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospod.

28:38 Mnogo }e{ sjemena izneti u polje, a malo }e{ sabrati, jer }e ga izjesti skakavci.

28:39 Vinograde }e{ saditi i radi}e{ ih, a ne}e{ piti vina niti }e{ ih brati, jer }e izesti crvi.

28:40 Ima}e{ maslina po svijem krajevima svojim, ali se ne}e{ uljem namazati, jer }e opasti masline tvoje.

28:41 Rodi}e{ sinove i k}eri, ali ne}e biti tvoji; jer }e oti}i u ropstvo.

28:42 Sve vo}e tvoje i rod zemlje tvoje izje}e bube.

28:43 Stranac koji je kod tebe pope}e se nada te visoko, a ti }e{ si}i dolje veoma nisko.

28:44 On }e ti davati u zajam, a ti ne}e{ njemu davati u zajam; on }e postati glava, a ti }e{ postati rep.

28:45 I do}i }e na te sve ove kletve i goni}e te i stiza}e te, dokle se ne istrijebi{, jer nijesi slu{ao glasa Gospoda Boga svojega i dr`ao zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti je zapovijedio.

28:46 I one }e biti znak i ~udo na tebi i na sjemenu tvomemu dovijeka.

28:47 Jer nijesi slu`io Bogu tvomemu radosna i vesela srca u svakom obilju.

28:48 I slu`i}e{ neprijatelju tvomemu, kojega }e Gospod poslati na tebe, u gladi i u `e|i, u golotinji i u svakoj oskudici; i metnu}e ti gvozden jaram na vrat, dokle te ne satire.

28:49 Podignu}e na tebe Gospod narod iz daleka, s kraja zemlje, koji }e doletjeti kao orao, narod, kojemu jezika ne}e{ razumjeti.

28:50 Narod bezdu{an, koji ne}e mariti za starca niti }e djeteta `aliti.

28:51 I izje}e plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebi{; i ne}e ti ostaviti ni{ta, ni `ita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre.

28:52 I stegnu}e te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoko i tvrdi, u koje se uzda{, po svoj zemlji tvojoj; stegnu}e te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj;

28:53 Te }e{ u tjeskobi i u nevolji kojom }e ti pritu`iti neprijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od k}eri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj.

28:54 ^ovjek koji je bio mek i vrlo nje`an me|u vama prozli}e se prema bratu tvomemu i prema miloj `eni svojoj i prema ostalijem sinovima, koji mu ostanu,

28:55 Te ne}e dati nikome izme|u njih mesa od sinova svojih koje }e jesti, jer ne}e imati ni{ta drugo u nevolji i tjeskobi, kojom }e ti pritu`iti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

28:56 @ena koja je bila meka i vrlo nje`na me|u vama, koja od mekote i nje`nosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozli}e se prema milome mu`u svom i prema sinu svom i prema k}eri svojoj,

28:57 I posteljici, koja izide izme|u nogu njezinijeh, i djeci koju rodi; jer }e ih jesti kri{om u oskudici svakoj od nevolje i od tjeskobe, kojom }e ti pritu`iti neprijatelj tvoj po svijem mjestima tvojim.

28:58 Ako ne uzdr`i{ i ne ustvori{ sve rije-i ovoga zakona, koje su napisane u ovoj knjizi, ne boje}i se slavnoga i stra{noga imena Gospoda Boga svojega,

28:59 Pusti}e Gospod na tebe i na sjeme tvoje zla ~udesna, velika i duga, bolesti ljute i duge.

28:60 I obrati}e na tebe sve pomore Misirske, od kojih si se pla{io, i prilijepi}e se za tebe.

28:61 I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pusti}e Gospod na tebe, dokle se ne istrijebi{.

28:62 I osta}e vas malo, a pre|e vas bija}e mnogo kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slu{ao glasa Gospoda Boga svojega.

28:63 I kao {to vam se Gospod radovao dobro vam ~ine}i i mno`e}i vas, tako }e vam se Gospod radovati zatiru}i vas i istrebljuju}i vas; i nesta}e vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite.

28:64 I rasija}e te Gospod po svima narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje }e{ slu`iti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu.

28:65 Ali u onijem narodima ne}e{ odahnuti, niti }e se stopalo noge tvoje odmoriti; nego }e ti Gospod dati ondje srce pla{lljivo, o~i i{~iljele i du{u iznemoglu.

28:66 I `ivot }e tvoj biti kao da visi prema tebi, i pla{i}e{ se no}u i danju, i ne}e{ biti miran `ivotom svojim.

28:67 Jutrom }e{ govoriti: kamo da je ve~e! a ve~erom }e{ govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim }e se stra{iti srce tvoje, i od onoga {to }e{ gledati o~ima svojim.

28:68 I vrati}e te Gospod u Misir na la|ama, putem za koji ti reko{h: ne}e{ ga vi{e vidjeti. I ondje }ete se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a ne}e biti kupca.

GLAVA 29

Ovo su rije~i zavjeta koji zapovijedi Gospod Mojsiju da u~ini sa sinovima Izrailjevijem u zemlji Moavskoj, osim zavjeta koji je u~inio s njima na Horivu.

29:2 I sazva Mojsije sve sinove Izrailjeve i re~im: vidjeli ste sve {to u~ini Gospod na va{e o~i u zemlji Misirskoj Faraonu i svijem slugama njegovijem i svoj zemlji njegovoj,

29:3 Ku{anja velika, koja vidje{e o~i tvoje, one znake i ~udesna velika.

29:4 Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni o~iju, da vidite, i u{iju da ~ujete do ovoga dana.

29:5 I vodih vas ~etrdeset godina po pustinji; ne ovet{a{e haljine va{e na vama, niti obu}a tvoja ovet{a na nogama tvojima.

29:6 Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita pi}a, da biste poznali da sam ja Gospod Bog va{.

29:7 I kad do|oste na ovo mjesto, izide Sion car Esevonski i Og car Vasanski pred nas u boj; i pobismo ih.

29:8 I uzemosmo zemlju njihovu, i dadasmo je u na{ljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini plemena Manasijina.

29:9 Zato dr`ite rije~i ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu {to radite.

29:10 Vi stojite danas svi pred Gospodom Bogom svojim, glavari od plemena va{i{h, starje{ine va{e i upravitelji va{i, svi ljudi Izrailjci,

29:11 Djeca va{a, `ene va{e, i do{ljak koji je u va{em okolu, i onaj koji ti drva sije~e, i onaj koji ti vodu nosi.

29:12 Da pristane{ na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju u~ini s tobom danas Gospod Bog tvoj,

29:13 Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao {to ti je rekao i kao {to se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu.

29:14 I ne s vama samima ~inim ovaj zavjet i ovu kletvu;

29:15 Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom na{im, i sa svakim koji nije danas ovdje s nama.

29:16 Jer vi znate kako smo `ivjeli u zemlji Misirskoj, i kako smo pro{li kroz narode kroz koje smo pro{li.

29:17 I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih.

29:18 Neka ne bude me|u vama ~ovjeka ni `ene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvrtilo danas od Gospoda Boga na{ega da ide da slu`i bogovima onijeh naroda; neka ne bude me|u vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen.

29:19 I ~uv{i rije~i ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govore}i: bi}u miran ako uzidem za onijem {to u srcu svom smislim, dodaju}i pijanstvo `e|i.

29:20 Ne}e Gospod oprostiti takome, nego }e se onda raspaliti gnjev Gospodnji i revnost njegova na takoga ~ovjeka, i pa}e na nj sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebi}e Gospod ime njegovo pod nebom.

29:21 I odlu~i}e ga Gospod na zlo od svih plemena Izrailjevijeh po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona.

29:22 Tada }e govoriti potonji nara{taj, sinovi va{i koji nastanu iza vas, i do{ljak koji do|e iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje }e Gospod pustiti na nju,

29:23 Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti {to ni~e niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatr Gospod u gnjevu svojem i u jarosti svojoj,

29:24 Govori}e svi narodi: za{to u~ini ovo Gospod od ove zemlje? kakva je to `estina velikoga gnjeva?

29:25 I odgovara}e se: jer odustavi}e zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji u~ini s njima kad ih izvede iz zemlje Misirske.

29:26 Jer ido{e i slu`i{e drugim bogovima i poklanja}e im se, bogovima kojih ne zna{e i koji im ni{ta ne dabo{e.

29:27 Zato se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva napisana u ovoj knjizi.

29:28 I istrijebi ih Gospod Bog iz zemlje njihove u gnjevu i jarosti i ljutini velikoj, i izbaci ih u drugu zemlju, kao {to se vidi danas.

29:29 [to je tajno ono je Gospoda Boga na{ega, a javno je na{e i sinova na{ih dovijeka, da bismo izvr{ivali sve rije~i ovoga zakona.

GLAVA 30

A kad do|e na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomene{ u srcu svom, gdje bi god bio me|u narodima, u koje te zagna Gospod Bog tvoj,

30:2 I obrati{ se ka Gospodu Bogu svojemu i poslu{a{ glas njegov u svemu {to ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi tvoji, iz svega srca svojega i iz sve du{e svoje,

30:3 Tada }e Gospod Bog tvoj povratiti roblje tvoje i smilova}e se na tebe, i opet }e te sabrati izme|u svih naroda, po kojima te bude rasijao Gospod Bog tvoj.

30:4 Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda }e te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeti.

30:5 I odve}e te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci tvoji, i naslijedi}e{ je. i u~ini}e ti dobro i umno`i}e te ve}ma nego oce tvoje.

30:6 I obreza}e Gospod Bog tvoj srce tvoje i srce sjemena tvojega, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve du{e svoje, da bude{ `iv.

30:7 A sve kletve ove obrati}e Gospod Bog tvoj na neprijatelje tvoje i na nenavidinike tvoje, koji su te gonili.

30:8 A ti kad se obrati{ i stane{ slu{ati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam,

30:9 Da}e ti Gospod Bog tvoj sre}u u svakom djelu ruku tvojih, u plodu utrobe tvoje, u plodu stoke tvoje, u plodu zemlje tvoje; jer }e ti se Gospod Bog tvoj opet radovati ~ine}i ti dobro, kao {to se radovao ocima tvojim,

30:10 Ako uzaslu{a{ glas Gospoda Boga svojega dr`e}i sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obrati{ ka Gospodu Bogu svojemu svim srcem svojim i svom du{om svojim.

30:11 Jer zapovijest koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe.

30:12 Nije na nebu, da re~e{ ko }e nam se popeti na nebo da nam je skine i ka`e nam je, da bismo je tvorili?

30:13 Niti je preko mora, da re~e{ ko }e nam oti}i preko mora, da nam je donese i ka`e nam je, da bismo je tvorili?

30:14 Nego ti je vrlo blizu ova rije~, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi je tvorio.

30:15 Gle, iznesoh danas preda te `ivot i smrt, dobro i zlo.

30:16 Jer ti zapovijedam danas da ljubi{ Gospoda Boga svojega hode}i putovima njegovijem i dr`e}i zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi `iv bio i umno`io se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ide{ da je naslijedi{.

30:17 Ako li se odvrati srce tvoje i ne uzaslu{a{, nego zastrani{ da se klanja{ drugim bogovima i njima slu`i{,

30:18 Javljam vam danas da }ete zaista propasti, niti }ete produljiti dana svojih na zemlji, u koju ide{ preko Jordana da je naslijedi{.

30:19 Svjedo~im vam danas nebom i zemljom, da sam stavio pred vas `ivot i smrt, blagoslov i

prokletstvo; zato izaberi `ivot, da bude{ `iv ti i sje-me tvoje,

30:20 Ljube}i Gospoda Boga svojega, slu{aju}i glas njegov i dr`e}i se njega; jer je on `ivot tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao na zemlji, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da }e im je dati.

GLAVA 31

Potom do|e Mojsije i kaza ove rije~i svemu Izrailju,

31:2 I re~e im: meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu vi{e odlaziti ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao: ne}e{ prije}i preko toga Jordana.

31:3 Gospod }e Bog tvoj i}i pred tobom, i istrijebi}e one narode ispred tebe, i ti }e{ ih naslijediti; Isus }e i}i pred tobom, kao {to je kazao Gospod.

31:4 I u~ini}e Gospod s njima kako je u~inio sa Sionom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio.

31:5 Zato kad vam ih preda Gospod u~inite im sasvijem onako kako sam vam zapovijedio.

31:6 Budite slobodni i hrabri, i ne bojte ih se i ne pla{ite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, ne}e otstupiti od tebe, niti }e te ostaviti.

31:7 Potom dozva Mojsije Isusa, i re~e mu pred svijem Izrailjem: budi slobodan i hrabar; jer }e{ u}i s ovijem narodom u zemlju za koju se zakleo Gospod ocima njihovijem da }e im je dati, a ti }e{ im je razdijeliti u na{ljedstvo.

31:8 Jer Gospod koji ide pred tobom bi}e s tobom, ne}e otstupiti od tebe, niti }e te ostaviti, ne boj se i ne pla{i se.

31:9 I Mojsije napisao ovaj zakon, i dade ga sve{tenicima, sinovima Levijevim, koji no{ahu kov~eg zavjeta Gospodnjega, i svijem starje{inama Izraijevijem.

31:10 I zapovjedi im Mojsije govore}i: svake sedme godine, u odre|eno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica,

31:11 Kad do|e sav Izrailj i stane pred Gospoda Boga svojega na mjestu koje izabere, ~itaj ovaj zakon pred svijem Izrailjem da ~uju,

31:12 Sabrav{i narod, ljude i `ene djecu i do{lja-ke, koji budu u mjestima tvojim, da ~uju i u~e da se boje Gospoda Boga va{ega, i dr`e i tvore sve ri-je~i ovoga zakona;

31:13 I sinovi njihovi, koji jo{ ne znaju, neka ~uju i u~e bojati se Gospoda Boga va{ega, dokle ste god `ivi na zemlji u koju idete prijeko Jordana da je naslijedite.

31:14 A Gospod re~e Mojsiju: evo, pribli`i se vrijeme da umre{. Dozovi Isusa i stanite obojica u {atoru od sastanka, da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stado{e u {atoru od sastanka.

31:15 I javi se Gospod u {atoru u stupu od oblaka, nad vratima od {atora.

31:16 I re~e Gospod Mojsiju: evo, ti }e{ po~inu-ti s ocima svojim; a narod ovaj ustav{i ~ini}e pre-ljubu za tu|im bogovima one zemlje u koju ide, i ostavi}e me i pokvari}e zavjet moj, koji u~inih s njima.

31:17 I onda }e se raspaliti moj gnjev na njih, i ostavi}u ih, i sakri}u lice svoje od njih; oni }e se pro`drijeti, i sna}i }e ih zla mnoga i nevolje; i onda }e re}i: da me ne sna|o{e ova zla zato {to Bog moj nije posred mene?

31:18 A ja }u onda sasvijem sakriti lice svoje za sva zla koja u~ini{e obrativ{i se k drugijem bogovima.

31:19 Zato sad napi{ite sebi ovu pjesmu, i nau~i je sinove Izraijeve; metni im je u usta da mi ta pjesma bude svjedok na sinove Izraijeve.

31:20 Jer }u ga odvesti u zemlju za koju sam se zakleo ocima njegovijem, u kojoj te~e mlijeko i med; ondje }e jesti i nasiti}e se i ugoji}e se, pa }e se onda obratiti k drugijem bogovima i njima }e slu`iti, a za mene ne}e mariti, i pokvari}e zavjet moj.

31:21 A kad ga sna|u zla mnoga i nevolje, onda }e ta pjesma svjedo~iti na njih; jer se ne}e zaboraviti niti }e je nestati iz usta sjemena njihova. Jer

znam misli njihove i {to }e jo{ danas ~initi, prije nego ih uvedem u zemlju za koju sam se zakleo.

31:22 I napisa Mojsije tu pjesmu onaj dan, i nau-i sinove Izrailjeve.

31:23 I Gospod dade zapovijesti Isusu Navinu govore{i: budi slobodan i hrabar, jer }e{ ti uvesti sinove Izrailjeve u zemlju za koju sam im se zakleo i ja }u biti s tobom.

31:24 I kad napisa rije~i ovoga zakona u knjigu, sve do kraja,

31:25 Zapovijedi Mojsije Levitima, koji no{ahu kov~eg zavjeta Gospodnjega, govore{i:

31:26 Uzmite ovu knjigu zakona i metnite je po kraj kov~ega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas.

31:27 Jer znam nepokornost tvoju i tvrdi vrat tvoj. Eto, dokle sam jo{ `iv s vama, do danas, bija-ste nepokorni Gospodu; akamoli kad ja umrem?

31:28 Skupite meni sve starje{ine od plemena svojih i upravitelje svoje da im ka`em da ~uju ove rije~i, i da im zasvjedo~im nebom i zemljom.

31:29 Jer znam da }ete se po smrti mojoj pokvariti, i za}i s puta koji vam zapovjedih; i zato }e vas zadesiti ovo zlo najposlije, kad stanete ~initi {to je zlo pred Gospodom gnjeve}i ga djelom ruku svojih.

31:30 I izgovori Mojsije da ~uje sav zbor Izrailjev rije~i ove pjesme do kraja.

GLAVA 32

Slu{aj, nebo, govori}u; i zemlja neka ~uje govor usta mojih.

32:2 Neka se spusti kao da`d nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan da`d na mladu travu i kao krupan da`d na odraslu travu.

32:3 Jer }u javljati ime Gospodnje; veli~ajte Boga na{ega.

32:4 Djelo je te stijene savr{eno, jer su svi putovi njegovi pravda; Bog je vjeran, bez nepravde; pravedan je i istinit.

32:5 Oni se pokvari{e prema njemu; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovijeh; to je rod zao i pokvaren.

32:6 Tako li vra}ate Gospodu, narode ludi i bezumni? nije li on otac tvoj, koji te je zadobio? on te je na~inio i stvorio.

32:7 Opomeni se negda{njih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svojega i on }e ti javiti, starije svoje i kaza}e ti.

32:8 Kad vi{nji razdade na{ljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi me |e narodima po broju sinova Izrailjevih.

32:9 Jer je dio Gospodnji narod njegov, Jakov je u`e na{ljedstva njegova.

32:10 Na |e ga u zemlji pustoj, na mjestu strau{nu gdje bu~i pustoj; vodi ga unaokolo, u-i ga i ~uva kao zjenicu oka svojega.

32:11 Kao {to orao izmamluje orli}e svoje, di`e se nad pti}ima svojim, {iri krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim,

32:12 Tako ga Gospod vo |a{e, i s njim ne bje{e tu |ega boga;

32:13 Vo |a{e ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i dava{e mu da sisa med iz stijene i ulje iz tvrdoga kamena,

32:14 Maslo od krava i mlijeko od ovaca s preti-
linom od jaganjaca i ovnova Vasanskih i jaraca, sa srcem zrna p{eni~nih; i pio si vino, krv od gro` |a.

32:15 Ali se Izrailj ugoji, pa se stade ritati; utio si, udebljao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stijenu spasenja svojega.

32:16 Na revnost razdra`i{e ga tu |im bogovima, gadovima razgnjevi{e ga.

32:17 Prinosi{e `rtve |avolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji iz bliza do |o-
{e, kojih se nijesu stra{ili oci va{i.

32:18 Stijenu koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga stvoritelja svojega.

32:19 Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na k}eri svoje,

32:20 I re-e: sakri}u od njih lice svoje, vidje}u kakav }e im biti po{ljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere.

32:21 Oni me razdra`i{e na revnost onijem {to nije Bog, razgnjevi{e svojim ta{tinama; i ja }u njih razdra`iti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem razljuti}u ih.

32:22 Jer se oganj razgorio u gnjevu mojem, i gorje}e do najdubljega pakla; spali}e zemlju i rod njezin, i popali}e temelje brdima.

32:23 Zgrnu}u na njih zla, strijele svoje pobaca}u na njih.

32:24 Glad }e ih cijediti, vru}ice i ljuti pomori pro`dira}e ih; i zube zvjerske posla}u na njih i jed zmija zemaljskih.

32:25 Spolja }e ih ubijati ma~, a po klijetima strah, i momka i djevojkju, dijete na sisi i sijeda ~ovjeka.

32:26 Rekao bih: rasija}u ih po svijem uglovima zemaljskim, u~ini}u da nestane spomena njihova izme|u ljudi,

32:27 Da mi nije do mr`nje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se na{a uzvisila, a nije Gospod u~inio sve ovo.

32:28 Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma.

32:29 Kamo da su pametni, da razumiju ovo, i gledaju na po{ljedak svoj!

32:30 Kako bi jedan gonio tisu}u a dvojica tjerala deset tisu}a, da ih nije stijena njihova prodala i Gospod ih predao?

32:31 Jer stijena njihova nije kao na{a stijena; neprijatelji na{i neka budu sudije.

32:32 Jer je ~okot njihov od ~okota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; gro`|e je njihovo gro`|e otrovno, puca su mu gorka.

32:33 Vino je njihovo otrov zmajevski, i ljuti jed aspidin.

32:34 Nije li to sakriveno kod mene, zape~eno u riznicama mojim?

32:35 Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznu}e noga njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo {to }e ih zadesiti.

32:36 Sudi}e Gospod narodu svojemu, i `ao }e mu biti sluga njegovijeh, kad vidi da je pro{la sna-

ga i da nema ni{ta ni od uhva}enoga ni od ostavljenoga.

32:37 I re}i }e: gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzda{e?

32:38 Koji salo od `rtava njegovijeh jedo{e i pi{e vino od naljeva njihovijeh. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon.

32:39 Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema Boga osim mene. Ja ubijam i o`ivljujem, ranim i iscjeljujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke.

32:40 Jer podi`em k nebu ruku svoju i ka`em: ja sam `iv dovijeka.

32:41 Ako nao{trim sjajni ma~ svoj i uzmem u ruku sud, u~ini}u osvetu na neprijateljima svojim i vrati}u onima koji mrze na me.

32:42 Opoji}u strijele svoje krvlju, i ma~ }e se moj najesti mesa, krvlju isje~enijeh i zarobljenijeh, kad po~nem osvetu na neprijateljima.

32:43 Veselite se narodi s narodom njegovijem, jer }e pokajati krv sluga svojih, i osveti}e se neprijateljima svojim, i o~isti}e zemlju svoju i narod svoj.

32:44 I do|e Mojsije i izgovori sve rije~i pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin.

32:45 A kad izgovori Mojsije sve rije~i ove sve-mu Izrailju,

32:46 Re~e im: privijte srce svoje k svijem rije~ima koje vam ja danas zasvjedo~avam, i kazujte ih sinovima svojim da bi dr`ali sve rije~i ovoga zakona i tvorili ih.

32:47 Jer nije prazna rije~ da za nju ne marite, nego je `ivot va{; i tom }ete rije~ju produljiti dane svoje na zemlji, u koju idete preko Jordana da je naslijedite.

32:48 U isti dan re~e Gospod Mojsiju govore{i:

32:49 Izidi na ovu goru Avarimsku, na goru Navav, koja je u zemlji Moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju Hanansku koju dajem sinovima Izraelvijem u dr`avu.

32:50 I umri na gori na koju izide{, i priberi s k rodu svojemu, kao {to je umro Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodu svojemu.

32:51 Jer mi zgrije{iste me | u sinovima Izrailjevijem na vodi od sva | e u Kadisu, u pustinji Sinu, {to me ne proslaviste me | u sinovima Izrailjevijem.

32:52 Pred sobom }e{ vidjeti zemlju, ali ne}e{ u nju u}i, u zemlju koju dajem sinovima Izrailjevijem.

GLAVA 33

A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije ~ovjek Bo`ji sinove Izrailjeve pred smrt svoju.

33:2 I re~e: Gospod izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira; zasja s gore Faranske, i do | e s mno{tvom tisu}a svetaca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih.

33:3 Doista ljubi narode; svi su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slego{e k nogama tvojim da prime rije~i tvoje.

33:4 Mojsije nam dade zakon, na{ljedstvo zboru Jakovljevu.

33:5 Jer bija{e car u Izrailju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izrailjeva.

33:6 Da `ivi Ruvim i da ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo!

33:7 A za Judu re~e: usli{i Gospod glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju na nj, a ti mu poma`i protiv neprijatelja njegovijeh.

33:8 I za Levija re~e: tvoj Tumim i tvoj Urim neka budu u ~ovjeka tvojega svetoga, kojega si oku{ao u Masi i s kojim si se prepirao na vodi Merivi;

33:9 Koji re~e ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje bra}e svoje i za sinove svoje ne zna; jer dr`e rije~i tvoje i zavjet tvoj ~uvaju.

33:10 Oni u~e uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izrailja, i me}u kad pod nozdrve tvoje i `rtvu {to se sa`i`e na oltar tvoj.

33:11 Blagoslovi, Gospode, vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovijeh; polomi

bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu.

33:12 Za Venijamina re~e: mili Gospodu nastava}e bez straha s njim; zaklanja}e ga svaki dan, i me | u ple}ima njegovijem nastava}e.

33:13 I za Josifa re~e: blagoslovena je zemlja njegova od Gospoda blagom s neba, rosom, i iz dubine odozdo,

33:14 I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca.

33:15 I blagom starijeh brda i blagom vje~njih humova,

33:16 I blagom na zemlji i obiljem njezinijem, i milo{u onoga koji stoji u kupini. Neka to do | e ne glavu Josifu i na tjeme odvojenome izme | u bra}e svoje.

33:17 Krasota je njegova kao u prvenca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jednoroga; njima }e bosti narode sve do kraja zemlje; to je mno{tvo}a Jefremovijeh i tisu}e Manasijine.

33:18 A za Zavulona re~e: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare {atorima svojim.

33:19 Narode }e sazvati na goru, ondje }e prineti `rtve pravedne; jer }e obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku.

33:20 A za Gada re~e: blagosloven je koji {iri Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu.

33:21 Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji dade zakon; zato }e i}i s knezovima narodnijem, i izvr{avati pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izrailjem.

33:22 A za Dana re~e: Dan je lavi}, koji }e iskakati iz Vasana.

33:23 I za Neftalima re~e: Neftalime, siti milosti i puni blagoslova Gospodnjega, zapad i jug uzmi.

33:24 I za Asira re~e: Asir }e biti blagoslov mimo druge sinove, bi}e mio bra}i svojoj, zamaka}e u ulje nogu svoju.

33:25 Gvo` | e i mjed bi}e pod obu}om tvojom; i dokle traju dani tvoji traja}e snaga tvoja.

33:26 Izrailju! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomo}, i u veli~anstvu svojem na oblaci-ma.

33:27 Zaklon je Bog vje~ni i pod mi{icom vje~nom; on }e odagnati ispred tebe neprijatelje tvoje, i re}i }e: zatri!

33:28 Da bi nastavao Izrailj sam bezbri`no, izvor Jakovljevi, u zemlji obilnoj `itom i vinom; i nebo }e njegovo pokropiti rosom.

33:29 Blago tebi narode Izrailju! ko je kao ti, narod kojega je sa~uvao Gospod, {tit pomo}i tvoje, i ma~ slave tvoje? Neprijatelji }e se tvoji poniziti, a ti }e{ gaziti visine njihove.

GLAVA 34

Tada izide Mojsije iz polja Moavskoga na goru Nava, na vrh Fazge, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu Gospod svu zemlju od Galada do Dana;

34:2 I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga,

34:3 I ju`nu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihonom mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora.

34:4 I re~e mu Gospod: ovo je zemlja, za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govore}i: sjemenu tvojemu da}u je. Pokazah ti da je vidi{ o~ima svojim, ali u nju ne}e{ u}i.

34:5 I umrije ondje Mojsije sluga Gospodnji u zemlji Moavskoj po rije~i Gospodnjoj.

34:6 A pogrebe ga Gospod u dolini u zemlji Moavskoj prema Vet-Fegoru; i niko ne dozna za grob njegov do dana{njega dana.

34:7 I bje{e Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bjehu potamnjele o~i njegove niti ga snaga izdala.

34:8 I plaka{e sinovi Izrailjevi za Mojsijem u polju Moavskom trideset dana; i pro|o{e pla~ni dani `alosti za Mojsijem.

34:9 A Isus sin Navin bje{e pun duha mudrosti, jer Mojsije bje{e metnuo na nj ruke svoje. I slu{a{e ga sinovi Izrailjevi, i tvori{e kao {to zapovjedi Gospod preko Mojsija.

34:10 Ali ne usta vi{e prorok u Izrailju kao Mojsije, kojega Gospod pozna licem k licu,

34:11 U svijem znacima i ~udesima, za koja poslao Gospod da ih u~ini u zemlji Misirskoj na Fararonu i na svijem slugama njegovijem i na svojoj zemlji njegovoj,

34:12 I u svijem djelima krjepke ruke i u svijem strahotama velikim, koje u~ini Mojsije pred svijem Izrailjem.